

2008-imi

Ukiumoortumik nalunaarut
Sisimiut Kommune

Siulequt

Ukiumut nalunaarusiaq 2008 sammisarpassuarnut 2008-imi kommunemut aammalu Sisimiuni inuunermut sunniuteqarsimasanut uterneruvoq. Ilutigitillugu ukiumut nalunaarusiaq Sisimiut Kommuneanut kingulliuvoq, 2009-mi januaarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu Maniitsup Kommuneanik kattunneqartoq.

Inernerata 12 mio. koruuninik sinneqartooruteqartup kommune aalajaatsumik aningaasatigut inissisimasoq takutippaa, ukiut arlallit ingerlanerini kommunalbestyrelsip annerusumik anguniaqarfigisimasaa. Akileraarutip appasinneranut aammalu sullissinerup eqaatsuunissaanut aningaasaqarnermik aqutsineq sukangasusariaqarpoq, Sisimiut Kommuneanut ilisarnaataasoq. Kisianni aamma suliniuterpasuaqarnissamat pisariaqarpoq, aammalu Sisimiut Kommuneani naammassineqartuni aallarnisarneqartuniluunniit.

Kulturikkut illorsuaq Taseralik marsip aallaqqaataani ammarneqarpoq assigiinngitsorpasuaarnik aliiqutassaqaartitsilluni aamma taamanikkulli Sisimiut illoqarfiata katersuuttarfianut nutaamut innuttaasut alakkarerisalerput. Saqqummersitsinerit, oqalugiarnert, ataatsimeersuarnerit unnukut ataatsimiititsinerit, filmertitsinerit assigiinngitsorpasuaillu ingerlanneqarput, ukiumilu isertussatut naatsorsuutigisaniit isertut amerlanerujussuupput. Tamatuma takutippaa, qinersivimmi siullermi kommunalbestyrelsi eqqortumik aalajangiisimasoq, 2005-imi upernaakkut sanaartortoqarnissaa akuersissutigigatsigu.

Illoqarfiup sukkasuumik ineriartornerata allannguuteqarani qinersivimmi matumani misigisatsitut ingerlaqqippoq. Akiani immikkoortup aappaani nunagissaaneq piaringajalerpoq, taamaalilluni illoqarfittaami aqqusinersuaq nutaaq sinerlugu 2009-mi inissialiortiterneq ingerlaqqissinnaavoq. Aammattaaq Kangerluarsunnguaq Nalunnguarfiullu tasia sinerlugu nutaanik aqqusiniortoqarpoq. Kangerluarsunnguami aqqusineq inuutissarsiutut nutaanut inissaqaartitsilerpoq aammalu inuutissarsiormi suliffeqarfiit illoqarfiup qeqqani tulluanngitsumik inissisimasut nuunneqarsinnaanissaanut periarfissiivoq. Nalunnguarfiup tasia sinerlugu aqqusineq angallanermut pitsaaneruseqarpoq periarfissiissaaq aammalu ilutigalugu illoqarfiup kulturikkut sunngiffeqarnermullu sammisassaqaartitsinerimut qitiusoqarfiani pisuttuarfissamik periarfissiissaaq.

2008-mittaaq Kangerluarsuk Ungallermi erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqarfissaq sanaartorlugu aallartinneqarpoq. 2007-imi aallarnisaanerup kingorna Tasersuup Kangerluarsuk Ungalliullu akornanni qaqqami putorsuaq naammassineqarpoq, aamma ukiakkut sanaartorfik annertoq kaavittorsuarnut (turbiner) inissaqarluartoq innuttaasut takuvaat. ISTAK-imik ammasumik suleqagiinnerup kinguneraattaaq, sanaartorfiup eqqaani Arctic Circle Race tammaarsimaarfeqarsinnaanera. Erngup nukinga atorlugu nukissiuummik sanaartornermut atatillugu illoqarfimmi entreprenørit sulisartullu suliassarpasuaqarput, tamannalu 2008-mi Sisimiut Kommuneata akileraarutitigut isertitaanut annertusaaqataapput.

Sisimiut illoqarfiinnaani iluaqutaasunik ineriartortoqanngilaq. Nunaqarfiit aamma piffissanik pitsaasunik atugaqarput. Ingammik nuannersuuvoq, nunaqarfinni tamani namminersorlutik inuutissarsiuteqartut pitsaasumik ineriartornerat. Sarfanguani ltillimilu aalisarneq pitsaasunik ulloqarput. Kalaallit Nunaanni illoqarfinni amerlasuuni

naak pisortanit tapiiffigineqartaraluarlutik aalisakkeriviit matusaraluartut, nunaqarfinni taakkunani marlunni namminersorluni aalisakkeriviit ingerlalluarput.

Kangerlussuarmi mittarfeqarfik takornariaqarnerlu suli ajunngitsumik ingerlavoq. Namminersorerullutik Oqartussat mittarfeqarfiup illutaanik alliliineq aallartinnikuuvaat, tamatumalu takutippaa, siunissami ukiorpassuarni nunat tamalaanut mittarfeqarfittut Kangerlussuaq suli inissisimassasoq. Ukiuni kingullerni Kommune inissianik amerlasuunik sanaartortitsinerata kingorna aammalu ulluunerani sunngiffimmilu sammisassanut aningaasaliinerata kingorna, suliffeqarfiit namminersortut nutaanik sanaartorfiorfigalugu 2008-mi aallartipput. Ukiup ingerlanerani Kangerlussuarmi 10-40-50 atorlugu inissialiorniartunut arlalissuarnut kommuni tapiissuteqarpoq.

2008-mi suliffissaaleqisut ikileriarnerat misigeqqipparput, aammalu aningaasaqarnikkut navianartorsiorneq Sisimiut Kommuneata annertunerusumik maluginngilaa. Aammattaa Sisimiut Kommuneat aningaasartuuteqarnermut politikimik sukannersumik ingerlatsivoq, pisortat sanaartornermut pilersaarutaannut suliffissaqartitsilluartumik. Ilutigitillugu Piareersarfik inunnik suliffissaaleqinermik eqqugaasut eqqarsaatigalugit sulilersitsinissamut ilinniartitseqqilernissamullu kinguneqarluartitsisimavoq.

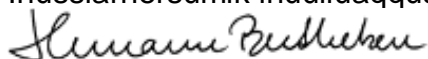
Ilaqutariinnut kiffartuussivik nutaaq ukiakkut ammarneqarpoq, ilaqutariinnik meerartalinnik inuuniarnermikkut annikilliulersimasunik ikiorsiisussaq. Sisimiut Kommuneani ilaqutariinnut kiffartuussivik immikkoortumi suliniuteqartut katersorsimavat aammalu atorfinnik nutaanik pilersitsisimalluni. Maannakkut katillugu "ilisimasallit" inuit 10-15 sulisuupput, ulluinnarni kikkunnulluunniit siunnersortaasinnaasut.

Taamaalilluni 2008 naanerani Sisimiut Kommuneat piumassuseqarluarluni aammalu suli nutaanik isumassarsiaqarluarni atorunnaarpoq. Siunissami upperineqarluarluni, Maniitsup Kommuneanik Sisimiut Kommuneat kattunnissamut akuersissuteqarpoq.

Atuarluarisi

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hermann Berthelsen
Borgmesteri

Imarisai

Sisimiut Kommune- illoqarfiinnaanngitsoq	5
Kommunalbestyrelsi	8
Paasissutissat soqutiginaatillit	9
Kommunemi aningaasaqarneq	10
Kisitsisit pingaarnerutitat	11
Naatsorsuuserinermi periutsit	12

Suliaqarfiit

Ulluunerani meeqqanut suliniutit	15
Atuarfiit	18
Ilaqutariit innuttaasullu immikkut pisariaqartitsisut	27
Utoqqaat	29
Suliffissaqartitsineq	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Inuutissarsiutit	35
Kulturi sunngiffillu	38
Teknikkikkut suliaqarfiit	42
Aallaffissorneq	45
Sanaartorneq	48

2008-imi naatsorsuutit

Naatsorsuutit inernerat	52
Aningaasaliissuteqarneq	53
Qularnaveeqqusiissutit, Pisinnaatitaassutsit pisussaaffiillu	53
Ingerlatsinikkut aningaasaliissutit atunngitsuukkat	54
Sanaartornermut tunngasutigut ukiumoortumik nalunaarusiaq	55
Sulisoqarnikkut takussutissiaq	56
Kontonut nalinginnaasunut takusssutissiaq	57
Akuersissutigalugit kukkunersiuisullu atsiornerit	58

Sisimiut Kommune- illoqarfiinnaanngitsoq

Sisimiut illoqarfiat, Kangerlussuaq, Sarfannguit aamma Itilleq.

Kommune 37.000 km²-itut annertutigivoq. Nunanit allanit mittarfik Kangerlussuarmiip-
poq nunallu iluani mittarfik Sisimiut illoqarfianiilluni.

Kommunalbestyrelsi kommunemi tamarmi pisortatigoortumik oqartussaavoq. Suliani nunaqarfinnut tunngasuni kommunalbestyrelsi nunaqarfimmi aqutsisut qanittumik suleqatigalugit aalajangiisuusarpoq, nunaqarfinni aqutsisut ukuupput

Kangerlussuaq

Fritz Baumann Petersen (S), siulittaasoq

PítánguaK O. Kleist (S)

Tina Schmidt (D) 1.3.2008 ilaasortanngortoq

Sarfannguít

Anda Berthelsen (I.A.) 15.10.2008 siulittaasunngortoq

Marie Berthelsen (S)

Karl Timas Kajussen (S) 31.08.2008 ilaasortanngortoq

Itilleq

Elias Dahl (S), siulittaasoq

Carla D. Enoksen (S)

Dina Berthelsen (S)

Nunaqarfinni tamani kommune kiffartuussiveqarpoq, Kangerlussuarmi pingasunik kialsalu Sarfannguani Itillimilu marlunnik sulisoqarpoq.

Nunaqarfinni borgmesterimik oqaloqateqarsinnaaneq

Sisimiut kommune nunaqarfimminik suleqatiginnilluarsinnaasutut oqaloqatikkuminartutullu ilisarimanearpoq. Kommunalbestyrelsi ukiut tamaasa nunaqarfinnut angalasarpoq, tamatumani nunaqarfimmi aqutsisut kommunalbestyrelsilu ilisimateqatigiit-tarlutik, siunissamilu iliuusissat pilersaarusiortarlugit. Peqatigitillugu nunaqarfinni inuuttaasut Borgmester Hermann Berthelsen-imik borgmesteritut oqaloqatiginnissinnaasarlutik.

Kommunalbestyrelsi

Hermann Berthelsen (S)
Borgmesteri

Tukannguaq Dahl (S)

Marius Olsen (S)
Borgmesterip tullia
siullea

Agathe Fontain (IA)

Agathe M. Storch (A)
Borgmesterip tullia tulleg

Kathrine L. Lennert (IA)

Kristian Lennert (S)
Teknikkimut
avatangiisinullu
ataatsimiititaliami
siulittaasooq

Søren Alaufesen (A)
Kanukokami
siulittaasooreernermi
kingorna 01/10/2008
ilaasortanngoqqittoq

Alfred Olsen(S)
Isumaginninnermut
suliffissaqartitsiniarnermullu
ataatsimiititaliami siulittaasooq

Nanna Karlsen (D)
Kurt W. Holm 01/03/2008.
taarserpaa

Morten Siegstad (S)
Meeqqanut
kultureqarnermullu
ataatsimiititaliami
siulittaasooq.

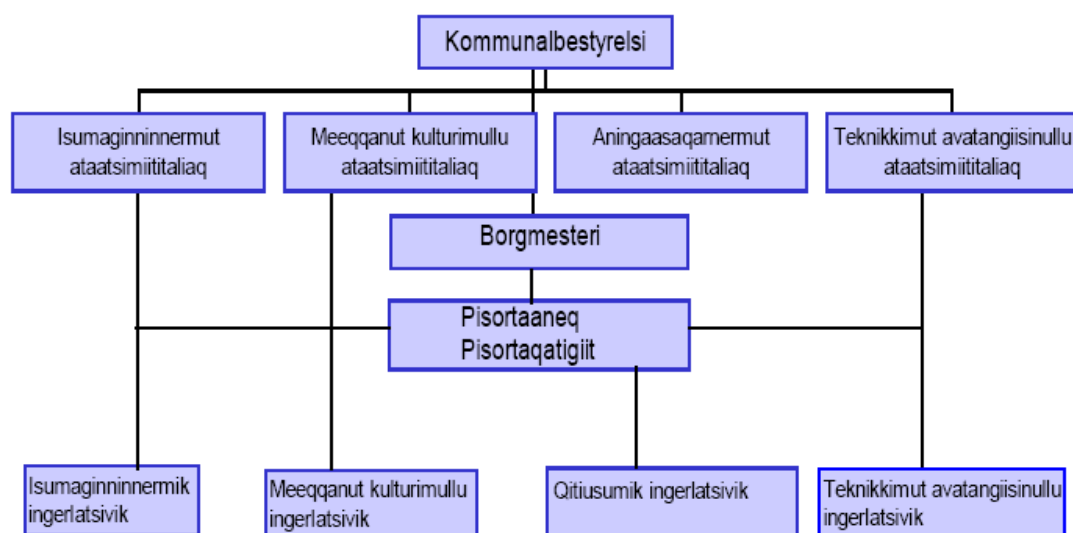
Palle Christiansen (D)

Fritz Baumann (S)

Paasissutissat soqutiginaatillit

Sisimiut Kommuneani aqqissuussaaneq

Allaffissornikkut pisortat

Paneeraq Olsen
Kommunemi pisortaaneq
Cand. Scient. Adm.
2004-imi oktoberip 1-iani
Sisimiut Kommuneani
atorfinittoq

Mads Borg
Teknikkimut
avatangiisinullu pisortaq
Illuliornemi
ilusilersuisartooq
2003-mi februaarip 1-iani
Sisimiut Kommuneani
atorfinittoq

Leif Grønvold Jensen
Kommunemi
pisortaaneq tullia
Cand. Scient. Pol.
2005-imi novemberip 1-
ianit Sisimiut
Kommuneani atorfinittoq

Axel Lund Olsen
Meeqqanut kulturimullu
pisortaq
Ilinniartitsisoq, immikkut
atuartitsinermi
ilinniartitsisoq,
atuarfinnik aqutsinermi
diplomuddannelse,
Master of Education,
2006-imi juunip 1-iani
Sisimiut Kommuneani
atorfinittoq

Konny Olesen
Isumaginninnermut
suliffissaqartitsiniarner-
mullu pisortaq
Cand. Scient. Soc.
2008-mi marsip 1-iani
Sisimiut Kommuneani
atorfinittoq

Kommunemi aningaasaqarneq

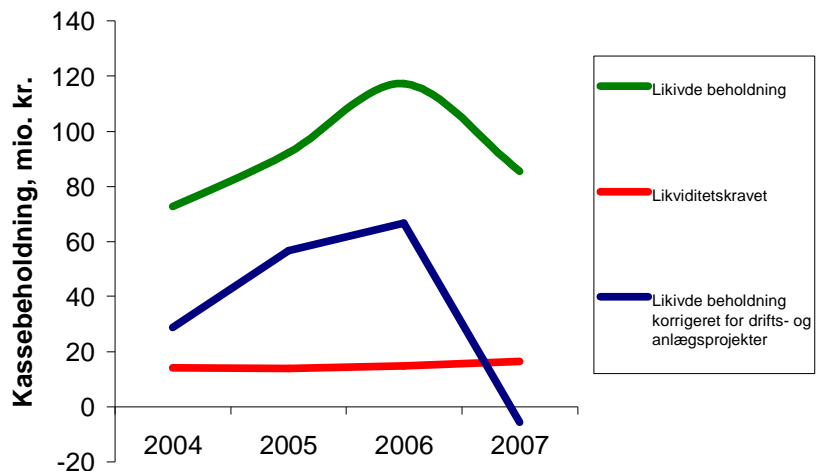
Sisimiut Kommune aningaasaqarnermigut pitsaasumik ingerlavoq. 2008-mut naatsorsuutit inernerisa qupp. 51-imi takutippaat, kommune 341,2 mio. koruuninik isertitaqarsimasoq, 268,6 mio. koruuninillu aningaasartuuteqartoqarsimasoq. Tamanna ima paasineqassaaq, kommune pingaarnertut ingerlatsinikkut 72,6 mio. koruuninik sinneqartooruteqartoq. Sinneqartoorutit taakku sanaartukkatigut pitsanngorsaannermut naleqqussaannernullu kiisalu nutaaliornernut atorneqarsimallutik. Kommunemi sanaartukkat suuneri qupperneq 55 takusinnaavatit. Sanaartornikkut aningaasartuutit 2008-mi katillugit 60,6 mio. koruuniupput. Taamaasilluni Kommune katillugit 12,0 mio. koruuninik sinneqartooruteqarluni. Naatsorsuutit inernerisa aammattaaq takutippaat, isertitat 2007-imi 311,2 mio. koruuniniit 2008-mi 341,2 mio. koruuninut qaffariarsimasut, katillugit 30, mio. koruuninik. Ingerlatsinikkut aningaasartuutit 2007-imi 273,6 mio. koruuniniit 2008-imi 268,6 mio. koruuninut appariaateqarsimasut, katillugit 5,0 mio. koruuninik. Sanaartukkatigut aningaasartuutit 2007-imi 51,6 mio. koruuniniit 2008-mi 60,6 mio. koruuninut qaffariaateqarsimasut, katillugit 9,0 mio. koruuninik.

Naatsorsuutit missingersuutinut sanilliullugit

2008-mi isertitassat 312,2 mio. koruuninik missingersuusiorneqarsimapput, 341,2 mio. koruuninilli isertitaqarput, tassalu 30,0 mio. koruuninik qaffasinnerullutik. Ingerlatsinikkut aningaasartuutissat 280,2 mio. koruuninik missingersuusiorneqarsimapput, 268,6 koruuninilli aningaasartuutaapput, tassalu 11,5 mio. koruuninik aningaasartuutikiffiunerullutik. Sanaartukkatigut aningaasartuutissat 53,1 mio. koruuninik missiliuuteqarfiusimapput, 60,6 mio. koruuninilli aningaasartuuteqarfiullutik, tassalu 7,4 mio. koruuninik aningaasartuuteqarfiunerullutik.

Aningaasaatit/ akiliigasuaatissat

2008-p naanaerani aningaasaatit 85,7 mio. koruuniupput. 2008-imi aningaasaateqarnissamik piunasaqaatit 16,7 mio. koruuninik annertussuseqarpoq.

Aningaasaatit nammineq pigisat

2008-p naanerani aningaasaatit nammineq pigisat 135,9 mio. koruuniupput. Aningaasaatit nammineq pigisat tassaapput pigisat kommunimiittut naligisassaat, pisassat akissusaaffigisallu tamakkerlugit matussusereernerisigut. Tamannalu pingaaruteqartumik karsimiittuutitigut pisassatigullu tassa akiitsut akilerasuagassat saqqummersarpoq. Inissiat/illuutit namminersortunngoriartornerisigut, tassalu pisassat sivisuumik akiler-sugassat amerliartuinnarnerisigut tamanna aningaasaatit nammineq pigisatigut sunniuteqartussaavoq, tassa kommune inissianut/illunut attartortittagai ajornaatsun-
nguummata.

Kisitsisit pingaarnertitat

Suliffeqarfiit ingerlatilluakkat aningaasaqarnikkut avatangiisinullu tunngasutigut immi-
nut nammassinnaasarput – suliffeqarfiullutik pitsaasut. Sisimiut Kommuneat suliffeqar-
fiuvoq, tamakkuninnga tamatigut malitaqarniartuusoq. Kommunemi kisitsisit pingaar-
nerutitat eqtsimmi takuneqarsinnaapput.

	Oqaas.	2004	2005	2006	2007	2008
Innuttaasut nikerarnerat		6.103	6.135	6.178	6.200	6.242
Sisimiut		5.347	5.369	5.380	5.428	5.459
Kangerlussuaq		504	515	533	525	558
Sarfanguit		127	124	132	121	107
Itilleq		125	127	133	126	118
Aningaasartuutit, mio. kr.		223,4	233,3	247,5	273,6	268,3
Isertitat, mio. kr.		-283,9	-293,6	-320,8	-311,2	-341,2
Sanaartornermut aningaasartuutit		50,5	58,8	48,6	51,6	60,6
Pisinnaatitaassutsit, mio. kr.	1	ukendt	ukendt	27,9	32,8	32,8
Akiitsut nikerarneri, mio. kr.	2	37,3	37,7	35,2	33,2	31,8
Karsimiittuutit, mio. kr.	3	72,6	92,2	117,3	85,4	85,7
Sulisut	4	713,0	692,0	673,8	710,0	765,8
Allaffeqarfik		118,2	133,5	130,8	133,6	126,0
Ulluunerani meeqqanut sammisassat		180,7	144,9	155,0	165,0	176,0
Atuarfik		177,4	181,4	155,3	159,8	190,9
Utoqqaat		64,6	55,9	61,9	62,4	57,0
Teknikkikkut suliffeqarfiit		43,0	84,0	83,1	83,3	81,1
Allat		129,1	92,3	87,7	105,9	134,8
Meeqquvinnit inissat		579	645	709	655	655
Atuartaasussat		1.189	1.196	1.160	1.109	976
Siusinaartumik pensionit		200	187	176	185	180
Pensionit		351	357	356	370	373
Suliffeqanngitsut	5	194	180	124	44	79
Illuutit tunineri, mio. kr.				6,9	6,9	5,9
Inissarsiortut allattorsimaffiat	6	452	576	1.029	932	912
Kommunep inaatai		452	576	580	485	473
Namminersornerullutik oqartussat inaataat		ukendt	ukendt	449	447	439

Oqaaseqaat:

1. Qularnaveeqquusiissutit, pisinnaatitaassutsit pisussaaffiillu, qupp. 53
2. Kommunimut akiitsut ukiup naannerani. 2006-imi nalorninartuqarpoq, tassa 2006-imi A-skatitigut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit sulikileraarusiinngimmata.
3. Ukiup naannerani karsimiittuutit
4. Akissarsialinerinermi atororissaarut malillugu ukiumi suliffiit
5. 31.12.2008-mi suliffeqanngitsutut nalunaarsukkat
6. 31.12.2008-mi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI

Naatsorsuuserinermi periutsit

Kommunemi naatsorsuutit Kommunalbestyrelsit, nunaqarfinni aqutsisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat kiisalu nalunaarutit peqqussutillu atuuttut naapertorlugit naammassineqartussaapput. Naatsorsuutit aningaasartuuteqartarnej tunngavigalugu iluarsisaapput. Sisimiut Kommuneani aningaasaliissutinik aqutsineq qitiusumik ingerlanneqarpoq, tak. 2008-mut missingersuutitut oqaaseqaatit nalinginnaasut. Imaapporlu, kommunalbestyrelsip kontonut ataasiakkaanut aningaasaliissutaasut nalunaarutigisarpai, aningaasartuutaanngitsumillu kontomiit kontumut nuutsinerit aatsaat pisinnaasarlutik Aningaasaqarnermi ataatsimiititaliami aalajangiisoqarneratigut. Immikkut aningaasaliissutit karsimiittuutinik ilorraap tungaanut illuatungaanullu nikisitsisoqassatillugu tamakku Kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqartussaapput. Kommunalbestyrelsip suliffeqarfiit sisamat missingersuutitigut akisussaaffilernikuuai. Tamannalu ima isumaqarluni, katillugit killiliussat iluanni ingerlatsinikkut kontot namminneq isumagisinnaagaat. Suliffeqarfiit taakku sisamat killiliussatigut aquunneqartut ukuupput

- Minngortunnguup Atuarfia
- Nalunnguarfiup Atuarfia
- Sisimiuni Katersugaasivik
- Sammisassaqaartitsivik Naasoq

Tamakkiisumik naatsorsuutit

Sisimiut kommuneata naatsorsuutai tamakkiisuupput. Tamanna ima paasineqassaaq, naatsorsuutini ingerlatsineq, sanaartorneq aningaasaliissuteqarfiillu tamarmik ilaatinneqartut. Naatsorsuutit arlalinnik takussutissianik nalunaarusianillu ilaqarput, tassa tulliuuttutigut atugassatut tunngavilersuutaasunik

- Naatsorsuutit missingersuutitut sanilliullugit nalilersuinermi.
- Naatsorsuuserinermi nukinnik atuinermik nalunaarsuutit.
- Oqimaaqatigiissitsinermi nalunaarusiamik.
- Kommunep aningaasaqarnikkut inissisimaneranik nalilersuinermik.

Isertitatigut aningaasartuutitigullu piffissaliussat

Isertitat aningaasartuutillu ukiumi atuiffiusumi naatsorsuusiorfiusumut tunngatinneqartarput, akilerneqarnerat apeqqutaatinnagu. Taamaammat aningaasartuutit ukiumi pisiap tiguneranut kiffartuussinerulluunniit pineranut tunngatinneqartarpoq. Isertitat ukiumut aningaasatigut atuisinnaanermik pisinnaatitaafinngortumut tunngatinneqartarlutik.

Naatsorsuutitigut takussutissiaq

Naatsorsuutitigut takussutissiaq tassaavoq missingersuutitigut akuersissutit takussutissartaasa illuatungaat, tassalu naatsorsuutitigut takussutissaalluni aningaasaliissutinut naleqqiussinnaasaq. Naatsorsuutitigut kisitsisit inaarutaasut takussutissiap ukiumut missingersuutitigut akuersissutinut, ukiullu ingerlanerani immikkut aningaasaliissutinut sanilliussisinnaaneq aqutissiutissavaa.

Sulianut tunngasutigut oqaaseqaatit

Tamakkunuuna aningaasaliissutit naatsorsuutillu aningaasartaasa assigiinngissutaat nassuiarneqarpoq. Aammattaaq oqaaseqaatit ukiup ingerlanerani suliniutaaneru-simasut oqaaseqaatit nassuiarneqarput, aningaasaliissuteqarnermilu suliniutissa-tut toqqammaviusut, sulili timitalerneqarsimanngitsut. Siunertaq qanoq ingerlanersoq procentit atorlugit takutinniarneqarpoq.

Naammassisatigut naatsorsuutit

Kommunep ukiumoortumik naammassisai naatsumik takussutissiissutaapput. Naat-sorsuutinut ukiumut naammassisassatigut misissueqqissaarneq nalilersuinerlu naat-sumik ilanngunneqarput, tak. qupperneq 14. Naammassisatigut naatsorsuutitiguttaaq siunertaavoq, aningaasaliissat qanoq atorneqarneri aningaasaatigut qanoq sunniute-qartarneri.

Ingerlatsinikkut aningaasaliissutit atunngitsuukkat nalunaarsuutaat

Ingerlatsinikkut aningaasaliissutaanikut aningaasaliissutigeqqinneqarnissaannik qin-nuteqaatit nalunaarsuutaat (2008). Aningaasaliissuteqarnermi malittarisassat naaper-torlugit, aqutsinermi inatsisikkut aalajangersakkat, ingerlatsinikkut aningaasaliissutit ukiumoortuupput, ukiullu naanerani naatsorsuutit naammassinersigut atuukkunnaar-tarlutik. Suliffeqarfinnik killiliussatigut aqutaasunik isumaqatigiissutip kinguneranik sin-neqartoorutit amigartoorutillu ukioq naatsorsuuteqarfimmiit ukiup tullianut nuunneqar-tussaapput. Nalunaarusiakkut aningaasaqarnermut qanoq kinguneqarnissaat takune-qarsinnaavoq.

Ukiumoortumik sanaartukkanut tunngasutigut nalunaarusiortarneq

Sanaartugassani ukiuni arlalinni ingerlasussani killiffik takuneqarsinnaavoq. Sanaartu-gassatut pilersaarutit ataasiakkaarlugit missingersuutinut sanilliullugu atuisimaneq, Namminersornerullutik Oqartussaniit utertitassat, sanaartukkap naammassinissaanut piffissaliussatut naatsorsuutaasut kiisalu katillugit missingersuutitigut killiliussanut sa-nilliullugu atuinerunissamik atuinikinnerunissamilluunniit naatsorsuutaasut takuneqar-sinnaapput.

Qularnaveeqqusiissutit, attartortitsinermi pisinnaatitaassutsit pisussaaffiillu

Kommunep qularnaveeqqusiisuuffinik qanoq annertutigineri ukiup naatsorsuuteqarfiu-sup naanerani atuisimaneq, kikkut attartortitsisuusut kikkullu qularnaveeqqusiinersut ilanngullugit takussutissiaq. Illunut qularnaveeqqusiinermi qularnaveeqqusiissutit sin-neri katillugit takussutissiissutaapput. Isumaginninnermut inatsisit, ineqarnermut inatsi-sit il.il. tunngavigalugit inunnut ataasiakkaanut qularnaveeqqusiisuunermi qulanaveeq-qusiissutit nalunaarsorfianni kikkunerit takuneqarsinaanngillat. Attartortitsinermi pisin-naatitaassutsit tassaapput, aningaasaliinerit ingerlatsinikkut sanaartornikkulluunniit tapiissutaasut, kommunemut illu assigisaaluunniit qularnaveeqqusiullugu kommunillu attartortitani utertissinnaallugu tapiissuteqarnerup siunertaa piffissap aalajangersima-sup iluani taamatinneqarpat.

Sulisogarnermik takussutissaq

Tamatumani siunertarineqarpoq, tamakkiissumik sulisunik atuinerup takussutissinne-qarnissaa, kontotigut takussutissiaq pisortatigoortoq malillugu agguataakkanik.

Suliaqarfiit

Ulluunerani meeqqanut suli- niutit

Suliaq

Angerlarsimaffinni meeqqanik paarsaqarneq arfinilinnik qaammatilinniit marlunnik ukiulinnut

Meeqqeriviit arfinilinnik qaammatilinniit atualernissaasa tungaanut. Kiisalu sammisassaqartitsiviit

2008-mi pingaartitat

Kommunep innuttaminut 0-iniit 6-inut ukiulinnik paaqqutarinninnissamik neqeroorutai 2008-mi suli pitsaanerulerput. Tamatumani meeraaqqeriviit, meeqqeriviit, akuleriisitsilluni meeqqeriviit angerlarsimaffinnilu meeqqerinerit eqqarsaatigalugit.

Meeraaqqerivik "NUKA" aammalu "MIKISOQ" katillugit meeqqanut 67-inut inissaqartitsipput. 2007-imi Kangerlussuarmi meeraaqqerivimmi Nuka-mi inissat 24-it pilersinneqarput.

Meeqqeriviit "SISI" aamma "Åjo" 131-nut inissaqarput.

Akuleriisitsilluni meeqqeriviit "NAALU", "NAJA / ALEQA", "UNGAAN-NGUAQ" "NUNIAFFIK", "KANAARTAQ", "NUKA" (Kangerlussuaq), "NAA-SUNNGUIT", (Sarfanguit) aamma "NUUNU" (Itilleq) katillugit meeqqanut 366-inut inissaqartitsipput. Kommunemi angerlarsimaffimmi paaqqinnit-tarfinni inissat 24-t ilanngullugit ulluunerani paarineqarnissamut katillugit 679-inut inissaqartitsipput.

Pisortanik ilinniartitsineq suli aallunneqarpoq taamaalillutik immikkoortumi meeqqerivigut suli pitsaasunik pisortaqaarniassammata.

Ukiup ingerlanerani pisortat pisortallu tullersortai sulisunik aqutsinermut pikkorissarneqarnikuupput. Tullinguuttut qulequtaralugit: Atorfinitsitsineq sungiussititsiniarnerlu. Sulisunik paarinniinnarnissaq sulisunillu ingerlatsineq.

Ukiup ingerlanerani sulisut arlallit inuttut ineriartornermut pikkorissarnikuupput.

Meeqqanut inuusuttunullu aaqiiagiinngissuteqartunut isumaqatiginnissitsiniartarneq – Sumut atorneqarsinnaava, aamma qanoq aallartissaagut? pillugu isumasioqatigiinnermut ulluni marlunni ingerlanneqartumut meeqqeriviit peqataanikuupput.

Meeqqerivinni sulisut sap.ak. naanera atorlugu suleqatigineqarput Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5 16. april 2007-imeersoq "Ulluunerani paaqqinnittarfiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu" Sisimiut kommuneanni atugassatut naleqqussarlugu. Aammattaaq kommunep meeqqanut ataatsimoorussamik tunaartaqalernissamik suliniutai aallartinneqarput.

Nunaqarfinni meeqqeriviit Kangerlussuarmi, Itillimi Sarfangnamilu 2008-mi tikeraarneqarput.

2008-mi aggustip aallaqqaataa aallarnerfigalugu Sisimiuni najugaq

qimannagu perorsaasunngorniarfik 20-nik ilinniartoqarluni aallartinneqarpoq, ilutigitillugu meeqqerivitsinni sulisutta ilinniakkaminnik qaffassaanermut atugarisaat.

Sunngiffimmi ornittagaq ”Naasoq”

Sunngiffimmi ornittagaq meeqqanut 66-inut inissaqartut naatsorsuussaavoq 2. klas-siniit 4. klassit ilanngullugit. Ukiuunerani oktobarimiit aprilli ilanngullugu unnukkut klubberfiusarpoq 5. aamma 6. klassinut. 2008 ingerlanerani Naasoq utaqqisuuteqarnikuunngilaq.

Politikkikkut ataatsimiititaliaq

*Meeqqanut kulturi-
mullu ataatsimiiti-
taliaq*

*Morten Siegstad
(S), siulittaasoq
Marius Olsen (S)*

*Tukannguaq
Dahl (S)*

*Agathe M.
Storch (A)*

Nanna Karlsen (D)

	Killiffik	2007	2008
	Meeqqanut kulturimullu ataatsimiititaliamut meeqqanut tunngasut suliaasimasut	5	20
	Suuneri		
	Meeraaqqeriviit marluk (inissat 67)	67 nalunaar-simasut	67 nalunaar-simasut
	Meeqqeriviit marluk (inissat 121)	91 nalunaar-simasut	91 nalunaar-simasut
	Akuleriissitsilluni meeqqeriviit arfineq-pingasut (inissat 366)	366 nalunaar-simasut	366 nalunaar-simasut
	Sunngiffimmi ornittakkat marluk	131 nalunaar-simasut	131 nalunaar-simasut

Allaffissorneq

Meeqqanut kulturi-
mullu ingerlatsivik

Axel Lund Olsen

Tlf. 86 73 80

axol@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaaqqaartut	38,5	39,9	40,1
Missingersuutit iluarsisat	38,9	38,9	39,5
Atuineq	35,0	37,2	38,5
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-4,0	-1,7	-1,0

Kontoqarfik 50

1,0 mio. koruuninik atuinikinneruneq akuleriisitsilluni meeqqerivinni annikinnerusumik atuisimanermik patsiseqarneruvoq.

Asseq: Nalunnguarfimmi hestit

Atuarfiit

Ingerlatat

Ilaatigut makkuupput meeqqat atuarfii, immikkut atuarfiit, atu- annginnermi paaq- qutarinninnissaq, atu- annginnermi ornittakkat klubbillu.

Tamatamani meeqqat tallimaniit qummut ukiullit sammineqarlutik.

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

2008 ukiuuvoq soqutiginarluinnartoq assigiinngitsorpassuarnillu sammisa- qarfiusoq, atuarfeqarfinnilu tamani ulapaartoqarsimaqaaq, atuartut sam- misaat assigiinngitsunik sammisaqartitsilluni ingerlatsinermi aallaaviusi- mallutik. Ilinniartitsisorpaaluit ilinniagaqaqqinneq ingerlappaat, tassa Sisi- miut Kommuneata Atuarfitalammut pilersaarutikkut malinnaanissaa siu- nertaralugu.

Minngortuunnguup Atuarfia

2008-mi 422-inik atuartoqarpugut klassinut 20-nut agguataarsimasunik, taakkununga ilaallutik immikkut ittumik atuartitsinermut klassit pingasut. Immikkoortortaqaqarfinnut sisamanut aggugaapput, tassa nukarliit, akulliit, angajullit kiisalu immikkut ittumik atuartitat. Katillugit ilinniartitsisut 38-t atorfeqarput. Taakku saniatigut aalajangersimasunik ilinniartit-sisunut t marlunnik aartaasortoqarpugut siulliup erninermut atatillugu sulinnigiffeqar- toq taarseraa appaatalu sivisuumik napparsimalluni sulinnigikkallartoq taarserlugu.

Aggustip aallaqqaataani tallimanik nutaanik ilinniartitsisortarpugut.

Pikkorissarnerit pilersaarutaareersut ingerlanneqarput ukuusut: Angajoqqaanik suleqateqarneq, oqaatsinik ineriartortitsineq oqaatsinillu ilinniartitsineq, Stablab, fagini assigiinngitsuni karakterileriaatsillu nutaat pillugit censorit pikkorissartinneqarnerat. Angajullernut misilitsiteriaatsit nutaat naliliisarnerlu pikkorissaatigineqarput. Ilinniartitsisut pingasut MA-mi coaching ilinniaqqiffigaat aammalu ilinniartitsisut marluk nalinginnaasumik ilinniartitsinermut coachingimullu AD ingerlappaat. Ilinniartitsisut pikkorissartillugit atuartut tiimit annaasassaraluatik pikkorissannginnermi kingornatigullu atuartarpaat, taamaalillutik atuarnermi annaasaqassanatik.

Ilinniartitsisut pingasut inaarutaasumik misilitsissutinik kommissionimut ilaasortaapput, siulleq kalaallisuunut aappaalu qallunaatut tuluttullu.

2009 ingerlanerani atuarfitta iluarsartuullugu aallartinneqarnissaanut qilanaarpugut. Atuarfimmi oqoqartoq paasineqarpoq, kisianni juulimi aggustimilu ajornartorsiut qaangerniarlugu sulisoqarpoq, tamatuma kingunerivaa, klassit amerlasuut sumiiffinni allani atuartittariaqarsimanerat.

Nalunnguarsiup Atuarfia

2008-mi 422-inik atuartoqarpugut klassinut 22-nut agguataarsimasunik, taakkununga ilaallutik immikkut ittumik atuartitsinermut klassit arfineq- marluk. Immikkoortortaqaqarfinnut sisamanut aggugaapput, tassa nukarliit,

akulliit, angajulliit kiisalu immikkut ittumik atuartitat. Katillugit ilinniartitsisut 58-t atorfeqarput. Taakku saniatigut sisamanik aalajangersimasunik ilinniartitsisunut taartaasartoqarpugut siulliup erninermut atatillugu sulinggiffeqartoq taarseraa appaatalu sivisuumik napparsimalluni sulinggikkallartoq taarserlugu.

Atuarfiup meeqqanik atuarnermik qatsussisunik immikkut itumik atuartitse-riaaseq iluatsilluartumik ingerlappaa. Atuartut atuagarsornermik saniatigut ilaatigut qimussernermik, piniarnermik pisanillu suliareqqiinermik ilinniar-tinneqartarput.

Taamatut atuartitsinerup saniatigut nalinginnaasumik annertusisamik atuartitsinerit ingerlaannarput.

Ilinniartitsisussaqarniarneq ataatsimut isigalugu pitsaasutut taasariaqar-poq, minnerunngitsumik ukiorpanngulersuni timelærerit sulisut atorluar-nerisigut, naak erninermut atatillugu sulinggiffeqarnerit sivisuumillu nap-parsimanagerit atuukkualartut. Timelærerillu eqqaaneranni ilannguttariaqar-poq timelærerigut pingasut 2008-p aallartinnera ilutigalugu illoqarfik qi-mannagu Ilinniartitsisussaq suleqatigalugu ilinniartitsisussatut ilinnialermata, taamaalillutillu siunissami ilinniartitsisussaqarniarnermut iluaqutaasus-saallutik.

Atuarfiup siulersuisuisa sulinerminni pingaartippaat suliassat siulersuisuni ilaasortat akornanni agguataarnissaat, taamaalilluni suliarilertorneqartar-nissaat anguniarlugu.

Anguniakkat siulersuisut siunniussaata tullerriiaarneqassapput, suliarinerisa-lu sumut killinneri nakkutigineqassallutik, naammassineqariaraangata tul-lissaanut ingerlaqqittarnissaq ataavarnersullugu.

2008-mi Nalunnguarfiup Atuarfiani ilinniartitsisut pikkorissarfii makkuup-put:

Misiliititsinermi periutsit nutaat aamma karakterilersueriaaseq nutaaq, kingunilimmik ilinniartitsinissami malitsitut pikkorissaaneq, immikkut atuartitsinermi periuseq, oqaatsinik ineriartortitsineq oqaatsinillu ilinniartitsineq, Tuluttut, tuluttut atuartitsinerup pitsanngorsarnissaa, ilisimasat annertusarneqarnissaanut tapertaaneq, trin-imiit trin-imut, starlab, angajoqqaanik suleqateqarneq, aamma fagini misilitsiffiusussani nutaani censorinut pikkorissaanerit assigiinngitsut.

Ilinniartitsisut pingasut AD-mi coaching ilinniaqqiffigaat aammalu ilinniartitsisut marluk nalinginnaasumik atuartitsinerimut AD ingerlappaat. Ilinniartitsisunik pikkorissartoqartillugu atuartut tiimit annaasassaraluatik pikkorissannginnermi kingornatigullu atuartarpaat, taamaalillutik atuarnerminni annaasaqassanatik.

Atuarfitsinni ilinniartitsisut pingasut naggataarutaasumik misilitsissutinik sanaartortunut ilaasortaapput (opgavekommission), tassa kalaallisut, qallunaatut matematikkimilu.

Tusilartut Atuarfiat

PPR-Sisimiut atuarfinnilu immikkut atuartitsinermik siunnersortit isumaqatigalugit atuarfinni annertusisamik immikkut atuartinneqartut nuunneqarput. Sammivillu ersarissiq anguniarlugu autismemik, Asperger Syndromimik ADHD-millu atugaqartuusut salliutinneqassasut aalajangiinneqarpoq.

Minngortuunnguup Atuarfianiit 1. klassit PPR-imiit annertusisamik immikkut atuartussatut innersuussat maani atualerput. Taamatullu Nalunnguarfiup Atuarfianiit meeqqat arfineq-marluk ilinniartitsisutik ilagalugit nuullutik.

Maanna ukiup affaata qaangiusimalernerani Tusilartut Atuarfiat annertusisamik immikkut atuarfittut siunertaq ajunngitsoq tunaartarlugu ingerlalluarpoq.

Ilinniartitsisut 9 pisortaq ilagalugu meeqqat 15-it sullippaat. Sisimiut Kommuneani innarluutilinnut immikkoortortaqarfik suleqatigilluallugu atuarernerup kingorna atuartut immikkut tapersersorteqartinneqarput, meeqqat pisariaqartikkaat ersarimmat.

Tusilartunut aamma immikkut atuartitsiviup Atuarfianni ilinniartitsisut 2008-mi pikkorissaanerit tullinnguuttut peqataaffigaat:

Immikkut atuartitsinermut periutsit, sumiiffinni toqqaariaaseq, atuarfinni ilinniartitsisoqatigiinneq, kingunilimmik atuartitsineq aamma oqaatsit ineriartorneri oqaatsinillu ilinniartitsinermut pikkorissaanerit ingerlateqqinneqarnerat. Ilinniartitsisut pikkorissartillugit, pisup aallartinngilaataa imaluunniit kinguninngua atuartinneqartarput, taamaalilluni akunnerit atuartitsivissat annaaneqaratik. Tusilartunut immikkullu atuartitsinermut atuarfik angajoqqaanut tapersersortinullu aammalu meeqqanik tamakkuninnga sullitalinnut ADHD aamma damp syndrom pillugit 2008 aallartinnerani pikkorissaanikuuvoq.

Qinnguata Atuarfia, Kangerlussuaq

2008-mi atuartut 70-iupput klassinut arfinilinnut agguataagaallutik, immikkut atuartitsivik ataaseq ilanngullugu. Immikkoortoqarfinnut pingasunut, tassalu minnerit, akulliit angajullernullu agguataagaallutik. Katillugu ilinniartitsisut qulit atorfeqarput.

Qinnguata atuarfiani atuartitsineq atuarfimmi nutaamiingerlalluarpoq, naak ajornartorsiuteqartaraluartoq, kingullertigulli ilorraap tungaanut sam-miveqarnerput ersarissilluarpoq.

Kiisami atuarfitsialaap anersaava anguniagaalu tunaartarlugit atuarfipput 2008-mi aggustimiit ingerlalerpoq.

Sinerissap sinneratulli atuarfik immikkoortortaqarfinnut pingasunut agguataarneqarpoq, tamarmillu immikkoortortani pisortaqarput.

Atuakkanik atorniartarfimmi atuakkanik atukkiussineq qarasaasiat atorlugit ingerlalerpoq, atuakkat atukkiussat qarasaasiamik nalunaarsorneqartaler-mata.

Ukiorpassuannngortuni Qinguata Atuarfia aatsaat taama amerlatigisunik ilinniarsimasunik ilinniartitsisoqalerpoq, kisitsisinngorlugit sulisut 90 %-ii ilinniarsimasuummata, tamannalu atuartunut sunniuteqarluarpoq, atuartut eqqissisimanerulernerat malunnarmat.

2008-p ingerlanerani Inerisaavik aqutugalugu ilinniartitsisunut pikkorissar-fissat akuerineqartut ingerlanneqartullu ukuupput: Crede kinguneqartumik atuartitsineq, suliniut suleriaaseq, oqaatsinik ineriartortitsineq oqaatsinillu atuartitsineq, tuluttut periuseq atuartitsinerlu.

Sarfannguup Atuarfia, Sarfannguut

2008-mi atuartut 20-upput klassinut pingasunut agguataagaallutik. Katillugu ilinniartitsisup pingasut atorfeqarput.

Meeqqat tamavimmik kinaassuseqarnerinik akuerinninneq ilinniartitsut akornanni tappiffiginiartuarparput, kaammattuineq, nikanarsaanaveer-sarneq nersualaarinninnerlu sakkugalugit. Taamaattumik meerartavut nuannaartuupput, qiimasut suliumatuullu.

Atuakkanik atuarneq, pingaartumik angajullit akornanni, ingerlalluarpoq. Kisianni ajoraluartumik atuarfiup aqutsisua kitaani allamik atorfittaarsimanini pequtugalugu ukiup naanerani aallarpoq.

Atuakkanik atorniartarfimmi atortakkat atuarlugillu nammassisakkat misin-naatilimmik amerliartorput. Atuariikkat tamarmik atuartut namminneq na-lunaarsuutaannut allanneqartarput. Atuariikkat isummersorfigineri eqqar-tullattaarnerilu atuaqatinut tuniluuttarput.

Takornartat oqaasiinik mikinerni atuartitsineq sapinngisamik pitsaaner-paaffissaaniitinnarlugu hold 2-ni 3-nilu ilinniartitsisut marlukkaarfiisa ilaat 4. klassit kisimiillutik tuluttut qallunaatullu sammisaqarfigisalerpaat. Oqaat-sit immiussat atuakkallu assiliartaat atorlugit sungiusartitsisalerpugut, alloriarfiit tulliinut nuunnissaannut sillimmartaartereerlugit. Tuluttut nipisi-ineq atorlugu naqinnilerineq aamma ingerlapparput.

Kisitsinermi eqimattanut agguaneq ingerlatallu assigiisillugit ataatsimoor-titsineq atorpagut aamma tuluttoornermi, taamaalilluta eqaatsumik suleri-aaseq aqqissuussinerlu atorlualerlutigit.

Fysikkimi aamma naturfagini atortugut inerisagassaammata ukiaanerani inniminniinermi salliutippavut, ukiullu tullianut aamma aningaasartuutigi-nerussallugit pilersaarutigaarput.

Atuartitsiviit faginut naleqquttut, soorlu sannavik, fysikkertarfik naturfagile-rifillu amigaatigaavut.

Itillip Atuarfia, Itilleq

2008-mi 26-nik atuartoqarpoq klassinut pingasunut agguataakkanik. Katillugu ilinniartitsisut tallimat atorfeqarput.

Itillip Atuarfiani ilinniartitsisut ilinniarsimasut pingasut atorfeqarput, taamaalillutik atuartsissutissat tamaasa sularisinnaallugit. Tamatuma saniatigut marlunnik pikkorissumik timelæreerqarpoq atuartsinermi ikiortaa-sartumik. Atuarfitaliaap peqqussutaa atuutsilerniarlugu periutsinik nutaanik atuilerpugut. Siullermik peqqussutip angajoqqaanut paasisitsiniutigine-ra pimoorullugu ingerlapparput, angajoqqaat aataatsimiiseqattaarnerisigut oqaluuseraavut saftimiit, mamakujuit, kigutigissartarneq, taquartarneq, ilinniagasserineq, unnukkut innartarfiit kiisalu nalunaarutiginnittussaaneq, taamaalillutalu ersarissarlugu ilikkagassatut anguniakkat atuarfimmut, angajoqqaanut atuartunullu sunik piumasaqaateqarnerisut.

Nutaanik suliniuteqalernitsinni angajoqqaanit assortorneqartaraluarpugut (soorlu sumiginnaanerup, kinguaassiutigut atornerluinerup il. il. eqqartornerini) akerlianilli pisortanit tusagassiutinillu taparserneqartarluta, taamaammallu suliniutivut kimeqarluartarput.

Pikkorissarnerni peqataanikkut kiisalu pædagogisk diplomuddannelsemi ilinniaqqinnikkut coachingilu atorlugu atuartsinerput ineriartortipparput ilisimatusarnikkut ilinniartitsinermi periutsit misilerarnerisigut (CREDE).

Atuarfiup siulersuisuisa pingaartippaat tunngavissanik Itillillu Atuarfiani maleruagassanik sanapput siullermik sulisunut, taava angajoqqaanut naggataagullu atuartunut saqqummiunneqartunik. Ilanngullugu atuarfimmi suleqatigiinnermi ataatsimiititaliaq maleruagassiorneqarpoq aammalu sulisut tamarmik atorfeqarnerminnut atatillugu suliassaat aalajangersarneqarlutik.

Ukiup tulliaata ingerlanerani atuarfinnik iluarsartuussinissaq aallartinneqasasoq neriuutigaarput.

PPR Sisimiut

Siunnersuisarfik (PPR), Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfimmik siumut isumaqatigiisuteqarnikkut Sisimiut Kommuneanni 2005-imi juunip 1-iani aallartineqarpoq. Siunnersuisarfik PPR Sisimiut aqqissuussaannikkut Meeqqanut kultureqarnermullu ingerlatsiviup ataani inissisimavoq. Ulluinnarni suliaqarfinnik sullissisussamik tarnit pissusaannik ilisimasalimmik aqutsisussamik ataatsimik, oqallorisaasumik ataatsimik kiisalu allatseqarfinniittussamik ataatsimik atorfinitsitsisoqarnikuvoq. PPR Sisimiut Immikkut atuartsinermut (VPS) akisussaasuvoq, tassani PPR-p nalilersortussaallugu, atuartut innersuunneqartut immikkut atuartsinermik atuartinneqassanersut. Atuarfinnik suleqateqarnikkut immikkut atuartsinernut akunnernik agguataarisarpoq aammalu aningaasaliissutit eqqortumk atornerqarnerisut misissortussaallugu. PPR Sisimiut pingaarnertut anguniaqarfigai meeqqat inuusuttullu 0-niit 25 tikillugit ukiullit. Ukiogatigiit taakku meeqqat atuarfiinut arfinilinnut agguataaqapput, tassalu illoqarfinni atuarfinni marlunni, tusilartut atuarfianni (Kalaallit Nunaanni kisiartaasumi) aamma nunaqarfinni atuarfinni pinga-

suusuni. Piffissami matumani atuartut amerlassusaat kommune tamak-kerlugu 975 amerlassuseqarput. Aammattaaq PPR Sisimiut kommunemi ulluunerani paaqqinnittarfinnut katillugit 14-inut amerlassuseqartunut atuumassuteqarpoq, tassaasunut meeraaqqeriviit marluk, meeqqeriviit marluk, akuleriisitsilluni ulluunerani paaqqinnittarfiit arfineq pingasut sunngiffimmilu angerlarsimaffiit marluk. Aammattaaq angerlarsimaffinni paarsisut arfinillit aaqqiinermi peqataatinneqarput. Annerpaaffissaa 679 inis-saqarpoq. Suliffeqarfinnik assigiinngitsunik ilisaritsineq suleqatigiinnerlu aallartinneqareerpoq, suliassat arlallit ilaatigut misileraanikkut iluatsin-neqareerlutik.

Sisimiuni siunnersuisarfiup PPR-ip pingaarnertut suliassarivaa, toqqaar-nartumik isumaqatigiinngitsunik isumaqatigiissitsiniaalluni misissuiner-tigut oqaloqatiginninnertigullu kiisalu meeqqanik inuusuttunillu ilinniartitsinerit ingerlannissaat. Aammalu toqqaannanngikkaluamik isumaqatigiinngitsunik isumaqatigiissitsiniaalluni ilitersuinerit, paasisitsiniaanerit kiisalu angajoq-qaanik sulisunillu siunnersioqatigiinnerit. Sulisunut sulianullu tunngasutigut aalajangersimasunik pilersaarutigut sammisaqartitsiner-tigut pinaveer-saartitsineq.

Tarnip pissusaanik ilisimasalimmik oqallorissaasumillu atorfissaqartitsiso-qarsimaqaaq, taamaammallu ukiuni tulluuttuni suliniutigineqassapput:

- tarnip pissusaanik ilisimasalimmik misissugassatut utaqqisut ikilisarnissaat
- immikkut atuartitsinermi ilinniartitsisut pisinnaasaasa qaaffassar-nissaanni tapersersuinissaq
- immikkut atuartitsinermi ilinniartitsisut siunnersuisartut pilersaar-utaasa aaqqissuussaanerulernissaat, tamatumuuna atuarfiit Sisimi-uni siunnersuisarfiup qanimut suleqatigiinnerulernissaat anguniarlu-gu.

Tamanna soorunalimi aamma nunaqarfinnut atuuppoq, suleqatigiinnerlu atuarfik attaveqarfigisaq aqcutigalugu aaqqinneqarsinnaassalluni

- nunaqarfiit tikeraarnissaat
- meeqqat oqallorissarnissaat siunnertaralugu perorsaasunik pikkorissartitsinissaq
- atualertussat eqqarsaatigalugit angajoqqaat naapeqatiginissaat aaqqissussallugu
- Innuttaasut Illuanni oqalugiarnissat
- Atuarfinnut naleqquttunik saqqummiinissat
- Pikkorissarnernut ataatsimeersuartunullu ilaanissat s.i. ADHD, Au-tisme, immikkut ittumik atuartitseriaatsit, Meeqqerivitsialak
- Immikkoortortaqarfiit akimorlugit ataatsimiinnerni ilaanissat, Inunnik Isumaginnittoqarfiup innarluutilinnut immikkoortorqarfiata suleqatigi-nissaa, meeqqanut politikkissamik ilusilersueqataanissaq

PPR Sisimiuni sulisut Maniitsumut angalapput kommunet kattuppata sule-qatigiilernissaq aallarnisarlugu.

PPR Sisimiuniittup suleqatigaa Børnecenter for Rehabilitering Danmarkimiittoq, atuartoq ataseq maanga tikeraartittagaat pillugu. Taanna qaratsamigut ajoquserluni innarluuteqalersimavoq.

PPR-ip qaammatini 30-ni piunerani paasinarsisimavoq immikkut atuartitsinermut tiimit atugassaritinneqartut naammanngivissut. Taamaattumik PPR-ip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq qinnuigisimavaa immikkut aningaasaleeqqullugu nal.ak. 62-inut matussutissanik. Taamalu periusegarneq ukiumi atuarfiusumi 2008/09-mi nangeqqinnissaa ilimanarpoq inuit nutsertut atualerlaallu akornanni aamma pisariaqartitsisoqassammat.

**Politikkikkut
ataatsimiititaliaq**

*Meeqqanut kulturimullu
ataatsimiititaliaq*

*Morten Siegstad (S),
siulittaasoq*

Marius Olsen (S)

Tukannguaq Dahl (S)

Agathe M. Storch (A)

Nanna Karlsen (D)

	2007	2008
Killiffik		
Meeqqanut kulturimullu ataatsimiititaliamut meeqqanut tunngasut suliaasimasut	12	16
Suuneri		
Nalunnguarfiup Atuarfiani atuartut, Sisimiut	520	425
Minngortunnguup Atuarfiani atuartut, Sisimiut	457	423
Qinguata Atuarfiani atuartut, Kangerlussuaq	64	63
Itillip Atuarfiani atuartut, Itilleq	28	27
Sarfanguup Atuarfia, Sarfanguaq	26	24
Sisimiut Qilalukkami atuartut	14	14

Allaffissorneq

Meeqqanut kulturi-
mullu ingerlatsivik

Axel Lund Olsen

Tlf. 86 73 80

axol@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	59,2	61,6	66,0
Missingersuutit iluarsisat	56,9	59,7	65,4
Atuineq	58,4	67,6	66,2
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	1,5	7,9	0,8

Atuineruneq patsiseqarpoq, illoqarfinni atuarfiit qitiusumik aningaasaliiffigineqartartut ukiuni siulliini amigartoorutaannik nuutsinissamik ajornartorsiortoqarnera. Illoqarfinnut qitiusumit aningaasaliisarneq kommunit kattutsinneqarnerannut atatillugu atorunnaarsinneqarpoq.

Ilaqutariit innuttaasullu immikkut pisariaqartitsisut

Ingerlatat

Ulloq unnuarlu paaq-qutarinninneq kiisalu meeqqanut inuusut-tuaqqanullu angerlarsimaffiit.

Pinaveersaartitsin ermi suliniutit.

Ineqarnermut tapiis-sutit.

Kinguarsimasut in-naruutillillu.

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

Sisimiut ilaqutariinni pisariaqartitsisoqartillugu tapersersuinikkut salliunis-sartik anguniagarivaat. Tamatumani ilaqutariit pineqarput, tassa meerartaasa inuuniarnermikkut angajoqqaajusullu akisussaassuseqanngitsumik ingerlatsinerisigut atugarliortitaannginnissaat eqqarsaatigalugu.

2008-mi meeqqat 24-t angerlarsimafiup avataanut inissinneqarsimapput.

2007-ip ingerlanerani ilaqutariinnut kiffartuussivissaq pilersaarusiortulugu ingerlanneqarpoq, aammalu 2008-mi ukiakkut kiffartuussivik nallioortorsualaarnikkut atoqqaartinneqarpoq. Ilaqutariinnut immikkut pisariaqartitsisunut tapersersuisarnissaq pineqaraangat Sisimiut kommunitut malitassatut anguniagaqarpoq. Ilaqutariinnut inuuniarnermi atugassarititaasut appariarnissaannut navianartorsiortut aamma angajoqqaat tungaaniit akisussaaffeqanngippallaarnikkut navianartorsiortunut ilaqutariinnut atuuppoq. Tamatumani "Immikkut ilisimasallit" suliniutaavoq, kommunemi sulisut 10-15-it pe-qataaffigisaat. Sammisassat aalajangersimasut immikkut ilisimasallit sam-misassaattut tunniunneqassapput, pingaarnertulli suleqatigiit kikkunnilluunniit siunnersuisinnaassapput, suliarninnut atatillugu sulinnginnerminnilu ilaqutariit immikkut pisariaqartitsisut meerartaannut attaveqartuullutik.

Politikkikkut ataatsimiititaliaq

Isumaginninnermut su-liffissaqartitsiniarner mullu ataatsimiititaliaq

Alfred Olsen (S), siulittaasoq

Kristian Lennert (S)

Marius Olsen (S)

Agathe M. Storch (A)

Kathrine L. Lennert (IA)

Killiffik	2007	2008
Isumaginninnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu ataatsimiiti-taliamut ilaqutariinnut innuttaasunullu immikkut pisariaqar-titsisunut tunngasutigut suliaasimasut	49	84
Suuneri		
Angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut	22	24
Siusinaartumik pensionillit	185	180
Pisortatigut ikiorsiiffiqineqarsimasut	430	288

Killiffik	2007	2008
Utoqqarnut attuumassuteqartunut suliassat Isumaginninnikkut suliffissaqartitsiniarnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartut	0	2
Suuneri		
Utoqqaat Angerlasimaffianni najugallit	30	30
Angerlarsimaffimmi ikortillit	142	124
Utoqqarnut inissiat	42	42

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	31,8	32,2	29,6
Missingersuutit iluarsisat	30,9	33,0	28,9
Atuineq	29,9	31,2	24,9
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-1,0	-1,8	-4,0

Kontoqarfik 40,41, 43, 44, 45, 46, 48 aamma 49

Atuinikinnerusimaneq annertunerusumik
suliffissaaleqisoqarpallaannginneranik taamaalillunilu pisortanit
ikiorsiissutissanik pisariaqartitsisoqarpallaannginneranik
patsiseqarneruvoq. Taakku saniatigut angerlarsimaffiup avataanut
inissinneqartartut suli ikiliartornerat aningaasartuutikinnerunermik
kinguneqarmat.

Allaffissorneq

*Isumaginninnikkut
ingerlatsivik*

Konny Olesen

Tlf. 86 74 33

kool@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	21,7	22,5	22,9
Missingersuutit iluarsisat	23,3	22,5	23,9
Atuineq	22,9	22,4	23,1
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-0,4	-0,1	-0,8

Kontoqarfik 47

Innuttaasut angerlarsimaffinni ikiorteqartartut ikiliartornerata kinguneraa,
siunertamut missingersuutaasuniit aningaasartuutit appasinnerunerat.
Aammattaaq siusinnerusumiit peqqissaavimmi uninngatitsinissamik
pisariqartitsinerit annertusimanngillat.

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	31,8	32,2	29,6
Missingersuutit iluarsisat	30,9	33,0	28,9
Atuineq	29,9	31,2	24,9
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-1,0	-1,8	-4,0

Kontoqarfik 40,41, 43, 44, 45, 46, 48 aamma 49

Atuinikinnerusimaneq annertunerusumik
suliffissaaleqisoqarpallaannginneranik taamaalillunilu pisortanit
ikiorsiissutissanik pisariaqartitsisoqarpallaannginneranik
patsiseqarneruvoq. Taakku saniatigut angerlarsimaffiup avataanut
inissinneqartartut suli ikiliartornerat aningaasartuutikinnerunermik
kinguneqarmat.

Utoqqaat

Ingerlatat

Inissiat immikkut it-tut, suliffeqarfiit, kiisalu utoqqarnik sulliissineq

Ikiorsiissutit kiisalu paaqutarinninnerit.

Ineqarnermut tapiisutit, pensionit, kiisalu aningaasatigut allatigut ikiorsiissuteqartarnerit.

Pinaveersaartitsineq, peqqinneq utoqqarnullu samiisassaqartitsinerit.

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

Ukioq mannattaaq ileqqoq malillugu utoqqaat toqqartukkat nunanut allanut angalapput, maannakkut Afrikap avannaanut Tunesiemut. Angalanermi utoqqaat 20-t angalatitsisullu marluk angalaqataapput.

Aasaanerani sammisassaqaartitsineq Asummiuni ingerlanneqartussaagaluarpoq, kisianni silap ajornera pissutigalugu katersortarfimmut nuunneqarpoq. Pensionisiallit siusinaartumillu pensionisiallit amerlasoorpassuit takkussimapput, aammalu ileqqoq malillugu aliikkusersuinernik pinnguarnernillu assigiinngitsunik sammisassaqaartitsisoqarpoq.

Decembarimi juullilernerani aaqqissuussineq 300 missaani peqataaffigineqartoq ingerlanneqarpoq.

Kommunit kattunneqarnerannut atatillugu suliassanut assigiinngitsunut utoqqarnut sulliisvikk peqataatinneqarpoq, ilaatigut Maniitsumi Sisimiunilu utoqqaat pillugit nalimmassaanermut.

Innarluutilinnik sulliissineq

Pisoq 2008-mi innuttaasunit innarluutilinnit annertuumik qaffariaateqarpoq. Tamatuma kinguneraa, najugaqatigiiffinnik marlunnik pilersitsineq kiisalu tapersersortinik nutaanik atorfinitsitsineq.

Innarluutilinnut sannavik illersugaasoq oqilisaanniarlugu Paamaap Kuua 9-12-imi sannavimmik mikisunnguamik pilersitsisoqarpoq. Tamanna isumaqarpoq sannavinnut taakkununga innarluutillit 40 missaat atuisinnaangornerat.

Ukiup ingerlanerani aalajangersimasumik sulisuusut pikkorissaanernut aamma suliffigisaminni piginnaasaminnik qaffassaanernut peqataanikuupput.

Ukiup ingerlanerani sammisanut taaneqarsinnaapput Alanngorsuarmut ulluni pingasuni angalaneq, tassani inuit 30 peqataapput, sapaatip akunnerini marlunni ammassanniarneq (inuit 35), sapaatit akunnerini marlunni Kapisilinniarneq (inuit 40), Kangerlussuup eqqaani sermersuarmi sapaatit akunnerini marlunni umimmanniarneq aavarnerlu (inuit 20) aammalu Assaqtamiinneq, tamatumani aalisartoqarluni nuniattoqarlunilu

(inuit 30).

Taamatut aaqqissuussinerit atuisunut najugaqartunullu, kisianni aamma sulisut akornanni ajunngitsunik kinguneqarluartartut paasineqarpoq.

Allaffissorneq

Isumaginninnikkut
ingerlatsivik

Konny Olesen

Tlf. 86 74 33

kool@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	21,7	22,5	22,9
Missingersuutit iluarsisat	23,3	22,5	23,9
Atuineq	22,9	22,4	23,1
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-0,4	-0,1	-0,8

Kontoqarfik 47

Innuttaasut angerlarsimaffinni ikiorteqartartut ikiliartornerata kinguneraa, siunertamut missingersuutaasuniit aningaasartuutit appasinnerunerat. Aammattaaq siusinnerusumiit peqqissaavimmi uninngatitsinissamik pisariqartitsinerit annertusimangillat.

Asseq. Utoqqaat angerlarsimaffiata bussitaava.

Suliffissaqartitsiniarneq

Ingerlatat

*Suliffissaqartitsiniarn
ikkut innuttaasunut
suli-niutit –
matumani ani-
ngaasat
tunniunneqar-tartut,
napparsimaner-siutit,
pisinnaanngor-
saanerit ilinniartitaa-
nerlu ilannaulluait*

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

Piareersarfik

Sisimiut Kommuneani Piareersarfik apriliip 1-ani 2006-imi pilersinneqarpoq, Piareersarfimmik ingerlatsinissamut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanik kiffartuussinikkut isumaqatigiissuteqarnikkut. Taamaalilluni Piareersarfik ukiut tamaasa anguniagassaqqarpoq Inuussutissarsionermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanermut Pisortaqqarfiup aalajangersagaanik, Namminersornerullutik Oqartussanit taperneqqarsinnaajumalluni.

Piareersarfimmut Suliffissarsiuussisarfirmullu suliassat pingaarnert ilagaat ilinniartissanik suliffissanillu ilitsersuineq.

Februaari

GU, HTX aamma HHX kiisalu ilinniaqqiffissanut tamanut qinnuteqarnissap marsip aallaqqaataanut killeqqartumut qinnuteqaatit amerlasuut Piareersarfiup Suliffissarsiuussisarfiullu suliarinikuvaat.

Juuni

Piareersarfiup suliassaasa pingaarnert ilagaat ilinniagaqalernissamut piukkunnarsaaneq. Juunimi 2008-mi atuartut 36-t ukioq ataaseq atuareerlutik "Meeqqat atuarsianni inaarutaasumik misilitsinneq" naammassivaat. Taakkunannga 21-it ilinniartissarsippat. Allat 17-it ukioq ataaseq atuareerlutik "Meeqqat atuarsianni annertusisamik inaarutaasumik misilitsinneq" naammassivaat. Taakkulu tamarmik ilinniakkamik aallartitsippat.

Aggusti

Inuussutissarsiummik ilinniagaqarneq inuit 40 missaasa ilitsersuunneqarnermik aallartippaat. Ilinnialersut ilitsersuunneqarput ilinniartinnut atuariatortarnissaminik, ilinniarnertup nalaani malittarisassanik kiisalu paasissutissat il.il. suliffissanik misiliilinninnermi pissarsiaarat.

2008-p naanerani Sisimiunit inuussutissarsiuutinut ilinniartut ilinniarnermik ingerlataqartut ilinniartut 200 missaaniippat.

Novembari

Sanaartornermik Ilinniartissarfik suleqatigalugu ilinniagassat pillugit saqqummersitsineq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu suliffeqqarfiit 30 missaanniittut peqataaffigisaat ingerlanneqqarpoq. Aammattaaq Danmarkimi kalaallit illuni ilinniarnermi ilitsersuisartut aallartitaqqarputtaaq.

2008 tamaat isigalugu suliniutigineqartut ilagaat suliffissaaleqisut qarasaasiamik aamma suliffissarsionermut pikkorissarneq.

Pikkorissarneq inuit qulinngiluat naammassivaat.

Siunissamut pilersaarutit

Piareersarfiup siunnersuisarfittalerlugu allilerneqarnissaanut politikikkut aalajangiisoqarnikuuvoq, tassani naatsorsuutigineqarsinnaalluni suliffissarsiuussisarfik tassaniissinnaasoq. Sanaartornissamut suliariumannittussarsiuussinissaq apriliimi 2009-mi ingerlanneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Sisimiut kommuneani siliffissaaleqineq

Ukiut kingulliit ingerlaneranni Sisimiuni suliffissaaleqineq appariartorpoq. Inuit sulisinnaasut 15-iniit 65-inut ukiullit 3.550 missaat nalunaarsorneqarsimapput, taakkunannga inuit 50 missaat suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimallutik. Tamanna 2008-mi suliffissaaleqinermut procentinngorlugu 1,4-voq. Suliffissaaleqisut nalunaarsorneqartut ukiuunerani suliffissaaleqisuunerusimapput, tassani januaari qaffasinnerpaalluni 90-inik (2,5%) suliffissaaleqiffiulluni. Suliffissaaleqisut amerlassusaat juulimi annikinnerpaavoq, tassani inuit 15 suliffissaaleqisuusimallutik, "sulisinnaasuniit" 0,42 procenti.

Politikkikkut ataatsimiititaliaq

*Isumaginninnikkut
sulif-
fissaqartitsiniarnikkullu
ataatsimiititaliaq*

*Alfred Olsen (S),
siulittaasoq*

Kristian Lennert (S)

Marius Olsen (S)

Agathe M. Storch (A)

*Kathrine L. Lennert
(IA)*

Killiffik	2007	2008
Isumaginninnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu ataatsimiiti-taliamut ilaqutariinnut innuttaasunullu immikkut pisariaqar-titsisunut tunngasutigut suliaasimasut.	3	1
Suuneri		
Suliffissaaleqisut	82	50
Piareersarfimmi atuartut/ilinniartut	70	70
Suliffissarsiuussisarfimmi sulisut	8	3

Allaffissorneq*Isumaginninnikkut
ingerlatsivik**Konny Olesen**Tlf. 86 74 33*kool@sisimiut.gl**Ingerlatsineq**

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	5,9	5,9	10,6
Missingersuutit iluarsisat	5,9	7,3	10,4
Atuineq	5,3	6,8	9,0
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	-0,6	-0,5	-1,4

kontoqarfik 34, 35 aamma 38

Atuinikinneruneq annertunerusumk sulinngiffeqarallarnermut ikiorsiissutitut aningaasartuutit appasissimanagerat patsisaavoq. Ineriartorneq pitsaasoq aamma suliffissaaleqineq appasissup kinguneraa, aningaasaliissutaasuniit annertussusilerikkani ikiorsiissutitut tunniussinerit annikinnerit. Taakku saniatigut mersortarfik Natsermut aningaasartuutit annikinnerusumapput.

Asseq. Kommunerujussuassamut pilersaarutit saqqummiunneqarput.

Asseq. Alcoap aatsiterivissamik suliniutaa pillugu innuttaasunik ataatsimiisitsineq.

Inuutissarsiutit

Ingerlatat

Assigiinngitsutigut siliniutit, Sisimiuni eqqaanilu inuutissarsiutinut tunngasut. Kommunemi suliniutit toqqaannartumik toqqaannanngitsumilu inuutissarsiutitigut pitsaasumik sunniuteqaateqartut

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

Erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqarfik

2008-mittaaq Kangerluarsuk Ungallermi erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqarfissaq sanaartorlugu aallartinneqarpoq. 2007-imi aallarnisaanerup kingorna Tasersuup Kangerluarsuk Ungalliullu akornanni qaqqami putorsuaq 2008 ingerlanerani naammassineqarpoq. Aammattaaq illoqarfimmi nukimmik sakkukillisaatissaq sanaartorlugu aallartinneqarpoq, taamaalilluni maannakkut mittarfimmuut aqquataani erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqalernissaq takussutissaqalerpoq.

Erngup nukinga atorlugu nukissiuummik sanaartornermut atatillugu illoqarfimmi entreprenørit sulisartullu suliassarpassuaqarput. Taamaalilluni illoqarfitsinni entreprenøri Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqqusinissap aqqusiniornissaanut aqquuserngup affaa sapusernissaalu sularinikuuvaa, taamaalilluni erngup nukinga atorlugu nukissiuut sapinngisamik annertunerpaamik nukissaqarniassammat. Sulisisinnaasut avataaneersut illoqarfisatsinneersullu suliaqarnermikkut Sisimiut Kommuneanut 2008-mi akileraarutitigut isertitanut qaffassaaqataapput.

Ukiakkut sanaartorfik annertoq kaavittorsuarnut (turbiner) inissaqarluartoq innuttaasut takuvaat. ISTAK-imik ammasumik suleqagiinnerup kinguneraattaaq, sanaartorfiup eqqaani Arctic Circle Race kangerluup iluani Aqqutikitsup sermersuata ataatungaani tammaarsimaarfeqarsinnaanera.

Suliniutit annertoorsuit

Kalaallit Nunaata kitaani aluminiumik aatsitsiviliorsinnanermut apeqqummi erngup nukinga atorlugu nukissiuutit aamma sammineqangaatsiarput. Aluminiumik aatsiterinermi nukiit annertuut pisariaqartinneqartut, pilersaarutit malillugit Sermersuup taassumalu aattornerinisa eqqaani erngup nukinga atorlugu nukissiorfiliornikkut pilersinneqassaput. Aluminiumik suliffissuaq Alcoa iluarisimaartinniarlugu kommunet pingasuusut Nuuk, Maniitsoq Sisimiullu unammipput.

2008-mi februaarimi aalajangiunneqarpoq, Namminersornerullutik Qqartussat aamma Alcoa aluminiumik aatsiterivimmik siunissami inissiisiinissaq aningaasatigut akilersinnaanerpaasoq Maniitsup eqqaani inissisimaguni. Taamaalilluni Maniitsup Sisimiullu kommunii pilersaarutit piviusunngortinniarlugit suleqatigineqarput. Qeqqata Kommuninngortup Sisimiut Maniitsullu kommuninit imaqartumut suliassaavoq pingaaruteqartoq.

Suliniummitt tassannga annertuumit misilittakkat, Sisimiut avannamut kitaani imaani uuliamik gassimillu qalluisinnaaneremut misissuinissanut aaggersunut uuliamik pilersuineremut umiarsualiviliornissamut

atorneqarluarsinnaassapput. 2007 naanerani ujaasinissamut akuersissutit Disko Vest taagorneqartut uuliasiorfinnut arlalinnut tassaasunut Exxon, Chevron, Husky Energy aamma Dong tunniunneqarput.

Siunissami Sisimiut pilersuineranut umiarsualivittut atorneqarsinnaaneranut periarfissanik misissuillutik uuliasiorluni suliffeqarfiit pilersuinernullu suliffeqarfiit amerlanerit 2008-mi Sisimiut Kommuneat tikeraarpat. Naak aatsaat siunissami ungasinerulaartumi uuliamik qalluisinnaaneq naatsorsuutigineqarsinnaagaluartoq, aallaqqaataaniit peqataanissaq pingaaruteqarpoq, tassami uulimik ujaasinermik suliffeqarfiit Kalaallit Nunaat pillugu ilisimasanik katersisarmata sumiiffinnilu inuutissarsiornermik kommuninillu attuumassutsit aallartisarneqartarlutik.

Angallannikkut ilusilersugaaneq

Sisimiut Kommuneata 2007-imi angallannikkut pitsanngorsaatissatut tamaviaarutit "Niuernikkut pilersaarut A/S Umimmak Traffic" aallaavigigaluaaraat 2008-mi Sisimiuni umiarsualiviup allilerneqarnissaa sammineqarneruvoq.

Mittarfeqarfiit aammalu Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni aqqusinissamik pilersitsinissamut "Niuernikkut pilersaarut A/S Umimmak Traffic" pilersaarutininik tigusinissamut Sisimiut Umiarsualiviat aallarniutaasussaagaluartoq pilersaarutininik allannngortitsinerunngilaq. Illuatungaatiigullu piffissaq ingerlatillugu ersarissigaluttuinnarpoq, kilitaatit umiarsuilu takornariartaassuit tikittartut amerlassusaat Sisimiut Umiarsualiviata nammassinnaangikkai. Ingammik aasaanerani ataatsikkut tikikkaangata.

Taamaattumik Sisimiut Umiarsualiviata allilerneqarnissaanut Sisimiut februaarimi Greenland Venturemik isumaqatigiissusiorpoq. Isumaqatigiissut taanna maajimi Namminersornerullutik Oqartussanik Royal Arctic Line-imillu ilaneqarpoq. Aalisartut talittarfiat 2009-mi pilersaarusionerqarnissaa ilimanarpoq 2010-milu sanaartorneqalerluni.

Politisk udvalg

Økonomiudvalget

Hermann Berthelsen
(S), formand

Marius Olsen (S)

Fritz B. Petersen (S)

Søren Alaufesen (A)

Agathe Fontain (IA)

Killiffik	2007	2008
Aningaasaqarnrmut ataatsimiititaliamut tunngasutigit suliaasimasut.	10	10
Suuneri		
Illut inuutissarsiuteqarfiit attartortinnerini isertitat	2,4 mio. kr.	2,3 mio.kr.
Inuutissarsiutitigit siuarsaanermut aningaasaliissutit	2,5 mio. kr.	2,6 mio. kr.

Allaffissorneq

Borgmesteri
Hermann Berthelsen
Tlf. 86 73 00
hebe@sisimiut.gl

Kommunemi pisor-
taaneq
Paneeraq Olsen
Tlf. 86 73 01
paol@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqqaartut	1,1	0	0,1
Missingersuutit iluarsisat	0,7	0,1	0,7
Atuineq	1,2	0,1	0,3
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	0,5	0,0	-0,4

Kontoqarfik 36, 37

Annikinnerusumik atuisimanermut annertunerusumik patsisaavoq, takornariaqarnermut inerisaanissamut aningaasat tamakkerlugit atorneqarsimannginnerat. Takornariaqarnerup ineriartortinneqarnerata kommunimiit inuutissarsiornermut siunnersuisoqatigiinnut nuutsikkiartuaarneqarnissaa 2008-mi naammassineqanngitsoorpoq, taamaalilluni takornariaqarnermut ineriartortitsilluni suliniutissat arlallit aallartinngitsoorneqarput.

Aammattaaq inuutissarsiornikkut illut attartortinneqartunut isertitat naatsorsuutigisamiit annertunerusimapput.

Kulturi sunngiffillu

Ingerlatat

*Atuakkanik atorniar-
tarfeqarneq, qaam-
marsaaneq, kiisalu
kulturi timersorner-
mullu tunngasut*

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

2008-mi marsip 1-iani Kulturikkut illorsuup ammaanersiorneqarnera assigiinngitsunik aaqqissuussaqaarluni ingerlanneqarpoq, tamatumani suliffeqarfik imminut pigisumut Taserallimmut matuersaatit tunniunneqarlutik, taamaaliornikkullu kulturikkut illorsuup pisortaa illoqarfimmi kulturikkut suliniutilinnut ilisaritinneqarluni. Ukiup ingerlanerani eqqumiitsuliortuniit assigiinngitsuniit saqqummersitsisoqarpoq, oqalugiartoqarluni, ataatsimeersuartoqarluni, unnukut oqallitsitsisoqarluni minnerunngitsumillu skærm angisoorsuaq atorlugu filminik isiginnaarsinnaanermik periarfissaqaarlunilu.

Inersuaq isiginnaartitsisarfik 250-it missaannik isiginnaarfigineqarsinnaasoq, ammut pukkiartortunik issiavilik aammattaq tusarnaartitsisarfittut, oqalugiartarfittut assigisaannulluunniit atorneqarsinnaasoq. Inersuup qullersuit nipiliuutillu pisariaqartut pigissavai. Inersuarmi aamma filmertoqarsinnaalissaaq.

Paarlarsuani Café sutorniartarfik inissisimassaaq. Cafélu illoqarfimmi namminersortunut attartortinneqassaaq. Cafép saniani inersuaq ataatsimiittarfik inunnut 100-nut inissalik, marlunngorlugu talullugu avinneqarsinnaasoq, ataatsimiinnerit assigiinngitsut marluk ingerlanneqarsinnaallutik. Aammalu pikkorissarfittut atorneqarsinnaavoq.

Taseraliup ukiuata siulliup qaammatinik qulinik sivissuseqartup takutippaa, Taseralik Bio filminik 77-inik 249-riarlugit takutinneqartunik aammalu 15.248 isiginnaarneqartunik takutitsisimasoq. Kulturikkut saqqummersitsinerit uumassusilinnut Taseralik qulequttanik assigiinngitsunik 78-inik 102-nik takutinneqartunik katillugillu 16.954 isiginnaarneqartunik saqqummersitsivoq. Tassa 2008-mi katillugit 31.842 pulaartoqarpoq.

Nipilersornermik ilinniarfik aallartilluarpoq aammalu meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu neqerooruteqarsimavoq. Ukiup ingerlanerani ilinniarfik taaguuserneqarpoq: Serravik.

Kulturikkut unnussiorneq tammartussaajunnaarluni aamma inuunitsinnut ilannguppoq, aammalu suliffeqarfiit amerligaluttuinnartut peqataasalerput, aaqqissuussineq Januaarip qaammataani ingerlanneqartarpoq. Novembarip qaammataani ulluni marlunni kulturikkut ullorsiortoqarpoq, tamatumani kulturi pillugu assigiinngitsunik aaqqissuussisoqarluni, ukioq manna qulequtaavoq "Allanngoriartornerup nalaani".

Sunngiffimmi atuartitsineq kikkunnut tamanut neqeroorutaavoq, tassani assigiinngitsorpasuaranut ilinniarsinnaanermut periarfissaqaarluni. Tassanilu marsip naanerani atuarfiup minihal-iani

saqqummersitsisoqarluni ukiumilu suliarisimasanik saqqummiisoqarluni. Taakku amerlasoorpassuarnit alakkarneqarput takuneqarlutill.

Sisimiuni katersugaasivik

Sisimiut kommuneata takornariat umiarsuarsuinut ammalluinnarnissaata sanaartugassarsuillu katersugaasivik aamma 2008-mi sunnerpaat.

2008-mi takornariat amerlasuut tikipput, takornariat eqimattakkuutaat anginerit mikinerillu aasaanerani takkuttuaannarmata.

Katersugaasivik umiarsuarnik tikittunut takusassaqqissut ikittunnguit illoqarfimmi ilagaat, taamaattumillu suliassaq katersugaasivimmi sulisut unaminartutut paasillugu katersugaasiviup eqqaa illoqarfiullu pisoqartaa, saqqummersitsinerit immikkoortut sulisullu qaqugukkut sulisarneri immiinnut naleqqusarniarsimavaat.

Katersugaasiviup ammasarfii allanngortinneqarput, takornariatitsisullu suleqatiginerisigut iserneq akeqartinneqalerpoq, tamannalu takornariaqatigiinnut ikinnerusunut iluatsilluarpoq.

Nassuerutigisariaqarparpulli katersugaatilerinerup ilaa aasaanerani unitsittariaqartarlugu ulloq naallugu katersugaasivimmi paarsisunngortaratta.

Sisimiuni sanaartornerujussuup kingunerisaanik suliassanut neqerooruteqartitsiniarneq ajornakusoortarsimavoq. Taamaamat illuni nutarterinerit aserfallatsaaliinerillu aningaasaliiffigeriikkat pilersaarutaareersut suliarineqanngitsoortarput.

Politikkikkut ataatsi-miititaliaq

*Meeqqanut
kulturimullu
ataatsimiititaliaq*

*Morten Siegstad (S),
siulittaasoq*

Marius Olsen (S)

Tukannguaq Dahl (S)

Agathe Storch (A)

Nanna Karlsen (D)

Killiffik	2007	2008
Meeqqanut kulturimullu ataatsimiititaliami kulturimut sunngiffimmilu sammisassatigut tunngasut suliaasimasut	29	38
Suuneri		
Sunngiffimmi atuartitsissutissatut unnukkat atuartisineq ilanngullugu neqeroorutaasimasut	84	94
Kulturimut tunngasutigut aqqissuussinerit, katersugaasiviup aqqissuussai ilanngullugit	19	13
Atuakkat atorneqarsimasut	24.759	21.398

Katersugaasiviup saqqummersitsineri	19	13
Katersugaasivimmut isertut	9.837	10.765

Allaffissorneq

Meeqqanut kulturi-
mullu ingerlatsivik

Axel Lund Olsen

Tlf. 86 73 80

axol@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaqaartut	14,6	17,9	20,2
Missingersuutit iluarsisat	16,4	21,6	23,7
Atuineq	18,0	21,8	21,2
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	1,6	0,2	-2,6

Kontoqarfik 53, 55, 56 aamma 59

Annikinnerusumik atuisimanermut annertunerumik Sisimiuni katersugaasivimmi aamma Kangerlussuarmi timersornermut siunertalinnut annikinnerusumik atuisoqarsimaneranik patsiseqarpoq.

Teknikkikkut suliaqarfiit

Ingerlatat

Kuuffissuit eqqagas-
sallu.

Aqquserngit teknik-
kikkullu suliaqarfiit allat.

Sanaartukkatigut
oqartussaassuseq .

Majuartaateqarfik si-
sorartarfiillu.

Assaqtamam kiisalu
pisortat illuaraataan-
nik pisortallu angal-
lassissutaanik nak-
kutilliinerit.

2008-mi pingaartillugit ingerlatat

Kommunep pilersaarusiorneqarnera 1992-2005 nutarterneqarpoq 2008-mi kommunep pilersaarusiorneqarnerani tapiliussanik marlunnik aammalu illoqarfiup ilaanut pilersaarummik ataatsimik. Qaartiterisartunut atuarfik, Piareersarfiup allilerneqarnera, Ingeniørinngorniat najugaqarfissaat, Ilinniartut inaat, Kangerlussuarmi Sisimiunilu inissiat. Akiani najugaqarfissiami A20-mi nunagissaaneq nunaminertamilu inuussutissarsiuuteqarfimmi B-mi aqqusinermut pilersaarusiorneq. Pilersaarutit, ineriartortitsilluni sulinerit kommunillu kattunnissaannut sulinerit, aluminiumumik aatsiteterivissap (Alcoa) inissinneqarnissaanut periuseq Maniitsumilu illoqarfittaassaq.

Aqquserngit

Aqqusinernut ajorsinikunut iluarsartuussinermut aammalu aqqusinernut kikkunnilluunniit atorneqarsinnaasunik asfalteerilluni siammartiteterinermut ingerlatsinermut immikkoortumi 2,5 mio. koruunit missaat

atorneqarnikuupput. Aqqusinerni pioreersuni ukiuni aaggersuni aserfallatsaaliinissamat pilersaarummik siunertalimmik suliaqartoqarnikuuvoq.

Kuuffissuit

Kuuffissuit pingaernerit pitsaaliorniarlugit ikiorserniarlugillu iliuseqartoqarnikuuvoq. Sissap majuarisaani kuuffissuit kuuffiisa tungaanut taarserneqarnikupput. Taamaattorli kuuffissuarnik nutaannginnerusunik imikumilu kuutsitsisarnermi sulii ajornartorsiuteqartoqarpoq. Aammattaaq Siimuup Aqq. eqqaani kuuffissualersuisoqarnikuuvoq.

Saligaatsuutitsiniarneq aputaajaaneq ilanngullugu

Aputaajaaneq saligaatsuutitsiniarnermullu quasartunik nakkutillineq kii-salu aqqusinerni, aqqusineeqqani, uninngasarfinni majuartarfinnilu sioraajaaneq sukujuiaaneq aamma ilaapput. Immikkoortumi nakkutillineq pitsaanngorsarneqartuarpoq. Aputaajaaneq 50 procentip missaani annertunerusumik apisoqarsimaneranik ajornartorsiutaasimavoq. Taamaattumik aput annertoq illoqarfiup avataanut assartorneqartariaqarsimavoq. Upernaakkut nunamik saliineq peqatigiiffiit piumassusillit annikitsumik akilerlugit ikiortigalugit naammassineqarpoq.

Pisuussutit uumassusillit

Tamatumani uumasunik ajoqutaasinnaasunik ikilisaaneq aamma ilaavoq, annerpaamilli qimminik nakkutillineq qimminillu nakkutilliisup qimminik kapuina il.il. suliaallutik. Sisimiuni qimmit paarilluagaapput, qimmiminillu isumaginninnerluttut pingasut naammattoorneqarsimallutik unnerluttigineqarlutillu.

Kommunep sulliviutai assigiinngitsut

Tamatumani nunaqarfinni illut sulliviit, errorsisarfiit sannaviillu tamanit atugaasut pineqarput. Kontomi Sisimiuni kalaalimineerniarfiup ingerlanneqarnera kommunemilu illuaqqat piniariartarfiit ilaapput. Kalaalimineerniarfik ukiup aappassaa ingerlavoq aammalu kaaviaartitat annertusiartorput, kisianni pitsaanngorsaanissaq aamma kalaaliminernik amerlanerusunik peqarnissaa sulii pisariaqartinneqarpoq.

Qatserisartoqarneq

Qatserisartunik ilinniartitsineq naammaginartumik ingerlavoq kommunillu sillimaniarnissaanut namminersornerullutik oqartussat piumasaqaataannut naammassinnillutik. Piffissami aaggersumi qatserisartussat nutaat tunngaviusumik ilinniartinneqassapput. Inuk ataaseq qaqqani annaassiniarnermut pikkorissarnermut iluatsilluartumik pissarsiffiulluartumullu peqataavoq.

Teknikkeqarfimmi suliat allat

Entrepreneurereqarfik illumut nutaamut ukiup tulliani nuunniarneqarpoq. Teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsiviup silami sulisui atortuutaallu kommunep sannavianniipput. Atortuutit aserfallatsaaliinikkut atugassaapput silamilu sulisartut sulisuusussaallutik, soorlu asfalteinermi, aputaajaanermi, pisortat saligaatsuutitsiniarnerini il.il. Ukiup ingerlanerani atortunik arlalinnik taarsiisoqarpoq. Entrepreneurereqarfik inuutissarsiorfimmut nutaamut B-mut nuunneqarnissaa piffissaligaanngitsumik kinguartinneqarpoq. Ukiuni aaggersuni suliat ilaannik namminersortunngorsaanissaq sulissutigineqarpoq.

Politikkikkut ataatsi-miititaliaq

*Teknikkimut
avatangiisi-nullu
ataatsimiititaliaq*

*Kristian Lennert (S),
siulittaasoq*

Alfred Olsen (S)

Morten Siegstad (S)

Søren Alaufesen (A)

Palle Christiansen (D)

Killiffik	2007	2008
Teknikkimut avatangiisinullu ataatsimiititaliaq suliat saqqummiunneqarnik	108	55
Suuneri		
Nunaminertamik atugassiissutit	235	220
Sanaartornissamik akuersissutit	27	33
Pilersaaruseriorfimmut allakkatigut saaffiginnissutit	570	817
Pilersaaruseriorfimi suliat naammassineqartut	240	523

Allaffissorneq

Teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsivik

Mads Borg
Tlf. 86 74 50

mabo@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaaqqaartut	21,4	25,4	26,4
Missingersuutit iluarsisat	21,6	28,5	27,6
Atuineq	22,9	30,2	28,7
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	1,3	1,7	1,1

Kontoqarfik 2 aamma 6

Killilimmik atuiallaarsimaneq ikualaavimmut, kuuffissuarnut kalaalimineerniarfimmullu immikkut aningaasartuuteqarsimanermik patsiseqarpoq.

Allaffissorneq

Ingerlatat

Matumani politikkikkut aaqqissuussineq pineqarpoq, tassalu kommunalbestyrelsi, nunaqarfimmi aqutsisut, qinersinermi siulersuisut, ataatsimiititaliat kiisalu kommune-mi allaffissorneq, matumani illuutit sulisullu ilanngullugit.

2008-imi pingaartillugit ingerlatat

Innuttaasunik sullissineq

Pisortat ingerlataanni aaqqissuussaannerup allanngortiterneqarnerata malitsigisaanik Akiliisitsiniartarfik 2008-imi apriliip 1-ianiit Namminersornerullutik Oqartussat ataaniilerpoq. Akiliisitsiniartarfik Akileraaruseriffillu nooqatigiipput. **Sisimiuni Akileraartarnermut immikkoortortaqarfiup adressea nutaaq tassaavoq: postboks 3560, 3911 Sisimiut, oqarasuaat 346020.**

Nunaqarfiit

2008-mi aggustip 22-ani Kommunalbestyrelsip nunaqarfiit Itilleq Sarfangguillu tikeraarpai aammalu ukiap ingerlanerani Kangerlussuaq tikeraassallugu pilersaarutigigaluarlugu, kisianni taanna kommunit kattunnissaannut piareersaateqarlunii ulapannermik peqquteqartumik taamaatiinnarneqarpoq.

Maniitsup Sisimiullu kommuuniisa kattutsinneqarnissaat

2008-mi apriliip 8-ni Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliamut qinersisoqarpoq aammlau 2008-mi maajip 26-ani Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliaq inissitsiterpoq aammalu inatsisitigut pisussaataaaffiup aningaasaqarnermut ataatsimiiititaliaqarnissap saniatigut suliaqarfinnut ataatsimiititalianik arfinilinnik pilersitsisoqarpoq.

2009-mi januaarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliaq kommunalbestyrelsimik taaguuteqalertussaavoq. Sapaatip akunnerini 23 aamma 24-mi qeqqata kommunissaani Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap nunaqarfiit tamaasa tikeraarpai, taamaattorli Kangerlussuaq minillugu, allanik sammisaqarneq pissutigalugu piviusunngungitsoortoq.

Sisimiuni Maniitsumilu allaffeqarfiit Sisimiuni Maniitsumilu kommunalbestyrelsii Ikaarsaariarnermilu ataatsimiititaliat taakkulu ataatsimiititaliaat sullinnikuuvaat.

Sulisut ineriartortinneqarnerat

Ukiut siulii assigalugit kommuni 2008-mi sulisoqarnikkut politikkikkut anguniagassanik sammisaqangatsiarnikuuvoq, tamatumani illup iluani avataanilu ilaatigut aqutsinermut, sulisoqarnermut il.il. pikkorissaanernik amerlasuunik ingerlatsisoqarluni, sulisut piginnaasaat annertusarniarlugit. 2008-mi februaarip naalernerani kommunalbestyrelsi sulisoqarnermut politikkimik nutaamik akuersissuteqarpoq 2007-imi aasakkut ukiarneranilu sulisut akornanni eqqartortinneqarnikuusumik.

Isumaginninnermi perorsaasunik ilinniarsimasunik amigaateqarneq qaangerniarlugu Ilulissani Socialpædagogisk Seminarium suleqatigalugu Sisimiuni najugaq qimannagu perorsaasunngorniarfimmik pilersitsisoqarpoq, tassani ilinniartunit 20-usuniit kommunimiit 19-it 2008-mi ukiakkut aallartillutik.

**Politikkikkut
ataatsimiititaliaq**

*Aningaasaqarnermut
ataatsimiititaliaq
Hermann Berthelsen,
siulittaasoq*

Marius Olsen

Fritz B. Petersen

Søren Alaufesen

Agathe Fontain

Killiffik	2007	2008
Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut suliat saqqummiussat	167	135
Kommunalbestyrelsimut suliat saqqummiussat	104	102
Suuneri		
Allaffissornikkut sulisut	133,6	126,0

Allaffissorneq

Qitiusumik ingerlatsi-
vik

Kommunemi pisor-
taaneq
Paneeraq Olsen

Tlf. 86 73 01

paol@sisimiut.gl

Kommunemi pisor-
taanerup tullia
Leif G. Jensen

Tlf. 86 73 25

leje@sisimiut.gl

Ingerlatsineq

Mio. kr.

	2006	2007	2008
Missingersuutaaqqaartut	51,9	53,1	58,8
Missingersuutit iluarsisat	52,7	56,9	60,0
Atuineq	54,0	56,3	56,8
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneruneq (-)	1,3	-0,6	-3,2

Kontoqarfik 1

Annikinnerusumik atuisimaneq annerusumik kontoni arlalinni
atuinikinnerunermik patsiseqarppoq, ukuusuni

- Maniitsup Kommunianik kattunnissamut atatillugu video atorlugu
ataatsimiittoqartarneranik kommunalbestyrelsip angalanissanut
pilersaarutigigalui ikilisinneqarnerisigut
- Atorfiit inuttaqangitsut pissutigalugu allaffeqarfimmi akissarsianut
aningsaasartuutikinneruneq
- Immikkoortumi pilersaarusiornissamut pissutigalugu
sillimmasiinnermut akiliutit appasinnerusut
- Sulisussaaleqineq pissutigalugu illoqarfimmik
pilersaarusiornissamut aningsaasanik atuinnginneq

Sanaartorneq

Ingerlatat

*Tamatumani kommu-
nep sanaartortitsisutut
sanaartortitsinera pine-
qarpoq.*

2008-mi sanaartukkat annertunerust

Adammip aqquataani ilinniartut inaannik 30-nik sanaartorneq aallartinneqarpoq, taakkunanngalu illunit arfineq-marluusuniit ataaseq matullugu iikkersorneqareerpoq.

Kangerlussuarmi arfineq-pingasunik inissialiortiterneq naammassineqareerpoq 2008-milu decembarimi attartorneqalereerput.

Kulturikkut illorsuarmiit Fahlip aqquataata Adammip aqquataata tungaanut ilaneqarnera aallartinneqarpoq, nunataanik suliaqarneq 2009-mi nanginneqassaaq.

Inuutissarsiorfimmuut nutaanut B-mut kangerluarsunnguaq sinerlugu aqqusineq pilersinneqarpoq, qaartiterineq 2009-mi nangissaaq.

Minngortuunnguup Atuarfiani imermik ajutoornerup kingorna oqoqartoq paasineqarpoq, ilaatigut kitaani natit taarsersorneqarnissaat pisariaqarsimavoq.

Heliportitoqqami inuusuttut ornittagaanni
Nutaqqami alliliineq aallartinneqarpoq
kangimut allilerlugu innarluutilinnillu
atorneqarsinnaanngorlugu
tulluarsarlugu.

Kangerlussuup nunaqarfiata
kujataatungaani kuuffissuit
qajannaarsakkat ilaat allamut
sangutinneqarput, nunamik suliaqarnerit
sinneri aasamut suliarineqassapput.

Taakkku saniatigut Akiani immikkoortoq
A20-mi nunagissaanerit
ingerlateqqinneqarput, tassani
sanaartorfissat nutaat 2009-mi aasakkut
piareerneqassallutik.

2008-mi naatsorsuutit

Naatsorsuutit inernerat

Note	Mio. kr.	2007	2008
ISERTITAT ERNIALLU			
	Aningaasarsianit akileraarutit	-173,3	-189,6
	Selskabit akileraarutaat	-4,9	-6,0
	Namminersornerullutik Oqartussaniit ataatsimoortumik tapiissutit	-78,1	-81,9
	Nalimmassaarutitut akiliutit	-33,9	-42,9
	Erniat	-8,4	-4,3
	Aningaasaliissutit erniaat	-8,9	-8,9
	Illuutitik tunisineq	-6,9	-5,9
	Sanaartorfigissaaneq kuuffissuarnullu attaviliineq	1,3	-1,7
	Isumakkeerinneq	2	0,0
	Isertitat erniallu katillugit	-311,1	-341,2
INGERLATSINERMUT ANINGAASARTUUTIT			
1	Allaffissornermut tunngasut	56,3	56,8
	Teknikkimut tunngasut	24,5	22,9
	Suliffissaqartitsiniarnermut inuutissarsiutinullu tunngasut	7	9,3
	Isumaginninnermut tunngasut	53,5	48,0
	Atuartitaanermut kulturimullu tunngasut	126,6	125,8
2	Pilersuinnermut tunngasut	5,7	5,8
	Ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit	273,6	268,6
	Ingerlatsinerup ineneri	-37,5	-72,6
SANAARTORNERMUT TUNNGASUT			
	Allat suliassaataannut tunngasut	15,8	12,6
	Allaffissornermut tunngasut	0	0,0
	Teknikkimut tunngasut	12,3	21,5
	Suliffissaqartitsiniarnermut inuutissarsiutinullu tunngasut	3,3	0,4
	Isumaginninnermut tunngasut	0,5	1,7
	Atuartitaanermut kulturimullu tunngasut	12,4	9,3
	Pilersuinnermut tunngasut	0,5	0,3
	Sanaartorfigissaanermut tunngasut	7	14,8
	Sanaartornermut tunngasut ineneri	51,6	60,6
	Inernerit katillugit	14,1	-12,0

Allagartat:

1) Qinikkat akissarsiaasa ineriartorsimanerat (1.000 kr.)

Ukioq	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aningaasartuutit	2.245	2.159	2.253	2.252	2.407	2.494	2.692*

2) Pilersuinikkut aningaasartuutit tulliuuttutigit katitigaapput (1.000 kr.)

	2005	2006	2007	2008
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	10.639	12.205	13.558	12.715
Tunisinikkut isertitat, akiliutit, utertitat il.il.	-6.663	-7.834	-7.855	-6.933
Ingerlatsinermi aningaasartuutit ilanngaattissat peerlugit	3.976	4.371	5.703	5.782

Aningaasaliissuteqarneq

Aningaasaliissutitigut nammineq pigisat

Note	Akiliigasuaatissat ilaneri (mio. kr.)	2007	2008
	Ukiumi inernerit	-14,0	12,0
	Attartukkat	0	0
	Katillugit	-14,0	12,0
	Akiliigasuaatissat atorneri:		
	Attartukkat akilersorneri	0	0
	Nikeriaatit allat	-17,9	11,7
	Katillugit	-17,9	11,7
3	Aningaasap nalinganut iluarsiissutit	0	0
	Akiliigasuaatissat allannguutaat	-32,0	0,3

Aningaasaliissutitigut killiffik

Note		2007	2008
	Akiliigasuaatissatut pigisat	85,4	85,7
	Tigusassat erngerluni akilernerqartussat	60,8	42,0
	Akiitsut erngerluni akiligassat	-2,5	-4,3
	Katillugit	58,4	37,7
	Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit akiliigasuaatissat	143,8	123,4
	Tigusassat kingusinnerusukkat akilernerqartussat	10,7	12,5
	Akiitsut sivisuumi akilersugassat	0	0
	Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit akiitsut sivisuumi akilersugassat	10,7	12,5
4	Aningaasaliissutitigut nammineq pigisat	154,5	135,9

Qularnaveeqqusiissutit, Pisinnaati- taassutsit pisussaaffiillu

31.12.2008 killiffik	Akia, kr.	Killiffik
Akiliussisussaataaikkut pis.	360.000	
Sisimiut TV	360.000	Sisimiut Kommune akiliussisussaataaikkut pisussaaffeqarpoq
Pisinnaatitaassutsit	31.983.869	
Inissiaatileqatigiinnut	31.665.213	Erniaqanngitsunik akilersugassaannngitsunillu attartortitsineq
Allat	318.656	
Katillugit	32.343.869	

Ingerlatsinikkut aningaasaliissutit atunngitsuukkat nuunneqartussa- tut qinnutigineqartut

Sullivinni siammarsaaffiusuni nuutassat. Ingerlatsineq akissarsiat aserfallatsaaliinerlu pinnagit	Konto	Akia
Sisimiuni Katersugaasivik	5602009001	288.000
Sunngiffimmi ornittagaq Naasoq	5004019001	64.000

2008-imi katillugit aningaasaliissutit nooqqinniakkat

352.000

Sanaartornermut tunngasutigut ukiumoortumik nalunaarusiaq

Sanaartornermut tunngasut	Aningaasaliisutit	Atuineq
70 Sanaartugassat allanut tunngasut	9.599	12.576
71 Sanaartugassaq allaffissornermut tunngasoq	0	0
72 Sanaartugassat teknikkimut tunngasut	17.780	21.526
73 Sanaartugassat suliffissaqartitsiniarnermut inuutissarsiutinullu tunngasut	362	386
74 Sanaartugassat isumaginninnermut tunngasut	710	1.669
75 Sanaartugassat atuartitaanermit kulturimullu tunngasut	8.239	9.259
76 Sanaartugassat pilersuinermit tunngasut	310	317
77 Sanaartugassat sanaartorfigissaanermit tunngasut	16.150	14.860
Sanaartornermut tunngasut katillugit	53.150	60.593

Sulisoqarnikkut takussutissiaq

Konto	Konto pineqartoq	Sisimiut Kommuneani akissarsiat sulisullu			
		Ukiumu	Ukiumut	Miss.	Akissarsiat
		Sulisussat	Atorfilli	1000 kr.	1000 kr.
1	Allaffissornermut tunngasut	144,1	126,0	37.765	36.539
2	Teknikkimut tunngasut	42,3	34,0	9.643	9.796
3	Suliffissaqartitsiniarnermut inuutiss.	32,4	19,3	8.025	5.892
4	Isumaginninnermut tunngasut	96,8	82,8	31.126	30.400
5	Atuartitaanermit kulturimullu tunngasut	363,9	398,3	111.548	106.825
6	Pilersuinermit tunngasut	20,3	12,9	3.476	4.135
7	Sanaartornermit tunngasut	0,0	0,0	0	0
Katillugit		699,8	673,3	201.583	193.587

Kontonut takussutissaq tamakkiisoq

Standardkontooversigt 2006-2008, i '000 kr.	R2006	R2007	R2008
1 Akissarsiat	170.246	186.674	193.588
2 Suliassanik agguataarineq	0	0	7.763
5 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	7.657	8.811	7.038
6 Najugaqarallartitsinermit aningaasartuutit	920	703	880
10 Allaffissornermi aningaasartuutit	5.145	5.443	6.708
11 Qarasaasiaqarneq	2.830	5.975	4.004
12 Avataanit sullinneqarneq	21.642	20.859	22.686
15 Nioqutissanik pisineq	7.725	9.756	6.981
16 Nerisaqartitsinermit aningaasartuutit	6.003	7.320	7.179
20 Atortunik, pequtinik il.il. pissarsineq	6.732	8.300	7.360
21 Ingerlatsinermit aningaasartuutit il.il.	13.665	14.216	15.531
22 Iluarsartuussineq aserfallatsaaliinerlu	11.579	16.003	13.049
25 Ineqarnermut akiliutit il.il.	1.896	1.882	2.019
30 Inunnut akileraarutigut pisussaaffinnut tunniussat Inunnut akileraaarutigut pisussaaffiginngisatut	44.972	54.420	59.296
31 tunniussat	25.715	25.920	22.424
35 Peqatigiiffinnut suliffeqarfinnullu tapiissutit	7.847	7.992	10.705
42 Nam.oqart.Komm.allanut akiliutit	4.705	2.142	2.104
46 Ernianut aningaasartuutit	4	0	0
48 Allanit pissaraluanut isumakkeeerinninnerit	1.097	2.488	-26
50 Sanaartornermut aningaasartuutit	54.916	58.626	61.843
Aningaasartuutit katillugit	395.296	437.530	451.132
70 Annertussusilerikkamik akiliinerit	-6.508	-6.950	-7.614
71 Attartortitsinermi isertitat	-4.001	-4.552	-4.787
79 Isertitat allat	-33.782	-35.137	-34.277
82 Namminersorerullutik oqartussaniit akiliutit	-180.962	-185.457	-200.053
86 Erniatigut isertitat	-14.059	-13.109	-13.193
90 Aningaasaliissutini nikingasoorutit	-155.984	-192.325	-191.208
Isertitat katillugit	-395.296	-437.530	-451.132
Inernera	0	0	0

Akuersissutigalugit kukkuniuissuullu atsiornit

**Akuersissutiginnilluni
atsiorneq**

Naatsorsuutit kommunalbe-styrel-
simit 2009-mi apriliip xx
akuersissutigineqarput

Hermann Berthelsen
Borgmesteri

Paneeraq Olsen
Kommunemi pisortaaneq

KUKKUNERSIUISARTUT ATSIORNERAT

Sisimiut Kommune

Postboks 1014
3911 Sisimiut

Telefon (+ 299) 86 40 77
Telefax (+ 299) 86 53 23

E-mail: sisimiut@sisimiut.gl

www.sisimiut.gl